

Iedereen heeft

Voetbaltalent

nummer **44**

SAMEN TALENT ONTWIKKELEN

Kwaliteit & Performance Programma (i)

Jeugdopleiding NEC Nijmegen
onder de loep
'Ontwikkelingsgericht
certificeringsmodel'

Maurice Hagebeuk en Jos Bolt over JPN

Jeugdplan Nederland voorportaal
nationale selecties
'Er is echt iets te halen voor
de nieuwe generaties'

Rinus

Online assistent-trainer
Favoriete trainingsvorm

Jeugdopleiding NEC Nijmegen onder de loep

Kwaliteit & Performance Programma (1)

Vier jaar geleden is de KNVB in samenwerking met NMC Bright en verenigingen gestart met het Kwaliteit & Performance Programma voor jeugdopleidingen in Nederland. De doelstelling was duidelijk: jeugdopleidingen van zowel amateur- als profclubs in Nederland nog sterker en effectiever maken. De Voetbaltrainer liep drie dagen mee met Teun Jacobs van de KNVB en Wouter Kuperus van NMC Bright tijdens hun bezoek aan de jeugdopleiding van NEC Nijmegen. In dit eerste artikel berichten we over de eendaagse audit. In de volgende editie doen we verslag van de tweedaagse review.

Wat is het?

Het Kwaliteit & Performance Programma richt zich op het doorlichten en ontwikkelen van jeugdopleidingen, waarbij clubs een certificaat kunnen behalen. Door de jeugdopleiding te toetsen op minimale kwaliteitseisen worden sterke punten en verbeterpunten in beeld gebracht. De kwaliteitseisen zijn ondergebracht bij de volgende onderwerpen: beleid en bestuur, teams, kader, trainings- en wedstrijdprogramma, samenwerking in de regio, innovatie en kennisdeling, accommodatie en voorzieningen, resultaten en verantwoording, talentherkenning, talentontwikkeling en leerklimaat. Aan de hand van de geconstateerde verbeterpunten worden vervolgens adviezen geformuleerd. Deze adviezen sluiten aan op de ambities en visie van de club.

Voetballandschap

Wouter Kuperus faciliteert vanuit NMC Bright het complete proces. Hij verzorgt ook alle rapportages. NMC Bright is een consultancybureau dat zich volledig focust op de sportsector. Men ondersteunt en adviseert sportbonden, sportkoepels en sportclubs bij de stap van goed naar beter.

Wouter Kuperus: 'Sinds 2001 is het Nederlandse voetballandschap dusdanig veranderd dat de toenmalige wijze van certificeren niet meer voldeed. Ook waren en zijn de ons omringende en met ons concurrerende landen bezig om hun jeugdopleidingen structureel te verbeteren. Er was daarom behoefte aan een nieuwe kwaliteitsimpuls.

Met diverse experts uit het amateur- en betaald voetbal is vanaf het seizoen 2012/2013 een nieuw Kwaliteit & Performance Programma voor jeugdopleidingen in Nederland ontwikkeld,

waarmee de lat opnieuw hoger kan worden gelegd. Het nieuwe Kwaliteit & Performance Programma vervangt daarom het oude certificeringssysteem uit 2001. De manier waarop clubs worden ondersteund om systematisch hun jeugdopleiding te evalueren en te verbeteren is innovatief en vooruitstrevend. De afgelopen jaren zijn sommige clubs een niveau omhoog of omlaag gegaan. Zo zie je dat het landschap in opleidingsland voortdurend in beweging is. Wij willen dat ook zijn met de inhoud van het Kwaliteit & Performance Programma.'

In de praktijk

'Ieder ambitieniveau qua jeugdopleiding (lokaal, regionaal, nationaal, internationaal) kent kwaliteitseisen waar de jeugdopleidingen vervolgens op beoordeeld wordt tijdens een audit. De audit heeft als doel om de sterke

punten en verbeterpunten in beeld te brengen door de praktijksituatie zo goed mogelijk inzichtelijk te maken. De verbeterpunten staan vervolgens centraal tijdens de review waarvoor, in overleg met de club, een agenda en een intern en extern reviewteam worden samengesteld. Bij een review worden mensen van de club en mensen buiten de club betrokken die een goede bijdrage kunnen leveren aan de thema's die gekozen zijn. Het doel is van elkaar leren en concrete aanbevelingen opstellen die de club kan implementeren.

Neem nu het voorbeeld van de jeugdopleiding van NEC Nijmegen. Drie jaar geleden kregen zij het niveau van Nationale Voetbalacademie toebedeeld. In de twee afgelopen jaren heeft het Hoofd Opleiding Iddo Rosscher online alle criteria weer ingevuld, waarbij we natuurlijk speciale aandacht hebben voor de zaken die in de tussentijd veranderd zijn. Met één druk op de knop kan de informatie van het voorgaande

jaar ingeladen worden in het actuele jaar, waarna alleen nog de relevante aanpassingen gedaan hoeven te worden. Ook kon het Hoofd Opleiding nieuwe documenten toevoegen om een en ander nader te duiden als dat nodig was. Teun Jacobs en ik bespreken hetgeen Iddo allemaal heeft ingevuld en in het geval van NEC leidde dit niet tot verandering van status qua jeugdopleiding. Dat wordt dan bevestigd in een telefonisch consult met de club. Anders ging dat bijvoorbeeld bij FC Volendam, die van Regionale Jeugdopleiding een Nationale Jeugdopleiding wilden worden. Dan handelen we dat niet online en op afstand af, maar komen we natuurlijk langs. Hetzelfde geldt in het geval dat een club juist in een lagere categorie terecht dreigt te komen.'

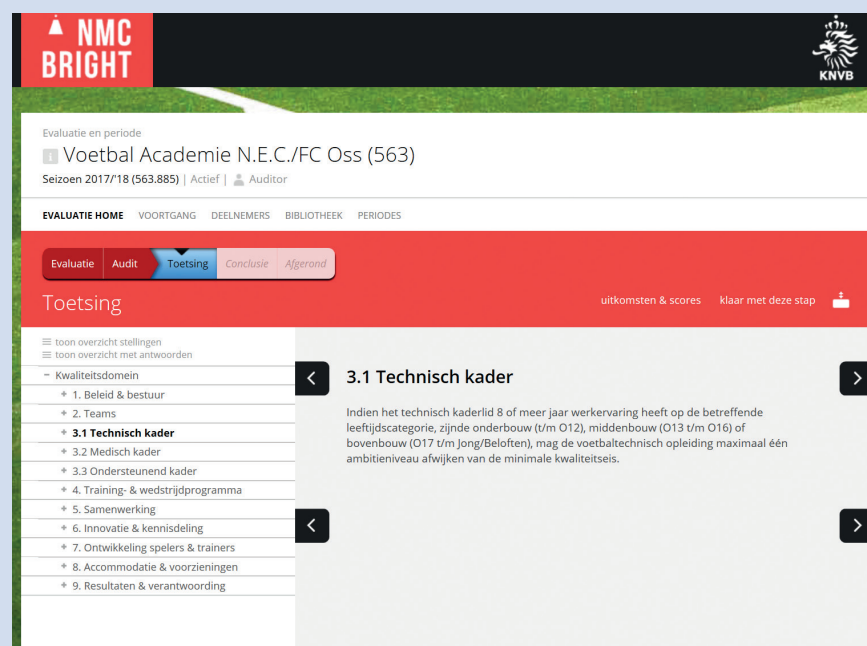
Audit

'In dit derde jaar komen we weer langs in Nijmegen. Tijdens deze audit moeten de punten op de i gezet worden, met betrekking tot zaken die

Wouter Kuperus (NMC Bright), Teun Jacobs (KNVB) en Iddo Rosscher (HJO N.E.C.) in gesprek tijdens de audit.

nog onduidelijk zijn of toelichting behoeven na de ingevulde zelfevaluatie door de club. Het gesprek gaat voornamelijk over zaken die onduidelijk zijn voor ons vanuit de online omgeving. Zo hoeven we het niet te hebben over diploma's en contracten, maar hebben we het over de structuur van de organisatie, het beleid, het voetbalopleidingsprogramma, de samenwerkingsverbanden en de relevante wijzigingen van het laatste jaar. Bij NEC kwamen we in het gesprek onder meer te spreken over de eventuele gevolgen van de degradatie van vorig jaar, de budgetten, trainerscontracten, strategie door (nieuwe) directie, rol van NEC (AV) en de schaduwselectieteams. In dit kader schoof ook directeur Wilco van Schaik een gedeelte aan om zijn visie op het geheel weer te geven. Technisch Directeur Remco Oversier zal bij de review aanwezig zijn. Een Hoofd Opleiding kan van alles willen, maar als de directie niet meegaat zijn z'n handen gebonden. Door ook op directieniveau bepaalde zaken door te vragen en beleidstukken op te vragen, proberen we hiervan een zo goed

Online omgeving waarin de club alle gegevens kan invullen en documenten kan uploaden.

VOETBALONTWIKKELING

KWALITEITSDOMEIN	LOKALE JEUGDOPLEIDING	REGIONALE JEUGDOPLEIDING	NATIONALE VOETBALACADEMIE	INTERNATIONALE VOETBALACADEMIE
6 Jeugdteams (012 t/m 08) (bij 012/08 indien van toepassing)	De club heeft tenminste de jeugdteams 012-1 en 09-1 die deelnemen aan een door de KNVB georganiseerde jeugdcompetitie.	De club heeft tenminste de jeugdteams 012-1, 011-1, 010-1, 09-1 en 08-1 die deelnemen aan een door de KNVB georganiseerde jeugdcompetitie. Indien betaaldvoetbalclub en afhankelijk van de entiteit heeft de club/jugdoopleiding een of meerdere teams in de leeftijd 012 t/m 08 en heeft de club niet meer dan 50 spelers in de 011/010 leeftijdscategorie en niet meer dan 50 spelers in de 09/08 leeftijdscategorie opgenomen in de jeugdoopleiding.	De club heeft tenminste de jeugdteams 012-1, 011-1, 010-1, 09-1 en 08-1 die deelnemen aan een door de KNVB georganiseerde jeugdcompetitie. Indien betaaldvoetbalclub en afhankelijk van de entiteit heeft de club/jugdoopleiding een of meerdere teams in de leeftijd 012 t/m 08 en heeft de club niet meer dan 50 spelers in de 011/010 leeftijdscategorie en niet meer dan 50 spelers in de 09/08 leeftijdscategorie opgenomen in de jeugdoopleiding.	De club heeft tenminste de jeugdteams 012-1, 011-1, 010-1, 09-1 en 08-1 die deelnemen aan een door de KNVB georganiseerde jeugdcompetitie. Indien betaaldvoetbalclub en afhankelijk van de entiteit heeft de club/jugdoopleiding een of meerdere teams in de leeftijd 012 t/m 08 en heeft de club niet meer dan 50 spelers in de 011/010 leeftijdscategorie en niet meer dan 50 spelers in de 09/08 leeftijdscategorie opgenomen in de jeugdoopleiding.
7 Reisafstand (Indien van toepassing en berekend volgens routenplaner ANWB)	Alle spelers in de 011/010 (E) en 09/08 (F) teams wonen op maximaal 20 km van de trainingslocatie.	Alle spelers in de 011/010 (E) en 09/08 (F) teams wonen op maximaal 30 km van de trainingslocatie.	Alle spelers in de 011/010 (E) en 09/08 (F) teams wonen op maximaal 50 km van de trainingslocatie.	Alle spelers in de 011/010 (E) en 09/08 (F) teams wonen op maximaal 50 km van de trainingslocatie.

3 KADER

3.1 Technisch kader

Indien het technisch kader 8 of meer jaar werkervaring heeft op de betreffende leeftijdscategorie, zijnde onderbouw (t/m 012), middenbouw (013 t/m 016) of bovenbouw (017 t/m Jong/Beloften), mag de voetbaltechnische opleiding maximaal één ambitieniveau afwijken van de minimale kwaliteitszets

HOOFD JEUGDOPLEIDING	LOKALE JEUGDOPLEIDING	REGIONALE JEUGDOPLEIDING	NATIONALE VOETBALACADEMIE	INTERNATIONALE VOETBALACADEMIE
8a Aanwezigheid Hoofd Opleiding (HO)/ Technisch Jeugdcoördinator (TX) (eindverantwoordelijk technisch jeugdbeleid)	Overeenkomst (vrijwilliger/professional) met 1 eindverantwoordelijk persoon.	Overeenkomst (vrijwilliger/professional) met 1 eindverantwoordelijk persoon, zonder team in takenpakket. (richtlijn is 15 uur p/w)	Overeenkomst met 1 eindverantwoordelijke professional, minimaal 20 uur zonder team in takenpakket.	Overeenkomst met 1 eindverantwoordelijke professional, fulltime, zonder team in takenpakket.
8b Voetbaltechnische/managementopleiding HJO/TJC Jeugdtrainers	Minimaal in bezit diploma UEFA C YOUTH of HO B.	Minimaal in bezit diploma UEFA B YOUTH en/of HO A.	In bezit diploma UEFA A YOUTH + HO PRO of UEFA PRO in combinatie met ten minste 5 jaar relevante werkervaring.	In bezit diploma UEFA A YOUTH + HO PRO of UEFA PRO in combinatie met ten minste 5 jaar relevante werkervaring.
(JEUGD)TRAINERS				
9a Aanwezigheid trainer Jong/Beloften (training = 3 uur per keer, wedstrijd = 4 uur per keer, overig = 2 uur p/w. Deze berekening geldt voor alle items).			Indien Jong- of Belofte team betaald voetbalclub: overeenkomst professional, minimaal 20 uur p/w.	Indien Jong- of Belofte team betaald voetbalclub: overeenkomst professional, fulltime.
9b Voetbaltechnische opleiding trainer Jong/Beloften			In bezit diploma UEFA A (YOUTH) of UEFA PRO.	In bezit diploma UEFA A (YOUTH) of UEFA PRO.
10a Aanwezigheid trainer 019-1 (training = 3 uur per keer, wedstrijd = 4 uur per keer, overig = 2 uur p/w. Deze berekening geldt voor alle items).	Overeenkomst met vrijwilliger/professional, waarin een minimaal aantal uren of activiteiten is vastgelegd (richtlijn is 10 uur p/w).	Overeenkomst met vrijwilliger/professional, waarin een minimaal aantal uren of activiteiten is vastgelegd (richtlijn is 15 uur p/w).	Overeenkomst professional, minimaal 20 uur p/w.	Overeenkomst professional, fulltime.
10b Voetbaltechnische opleiding trainer 019-1	In bezit diploma UEFA C YOUTH.	In bezit diploma UEFA B YOUTH.	In bezit diploma UEFA A YOUTH.	In bezit diploma UEFA A YOUTH.

de sterke punten van de jeugdoopleiding en de verbeterpunten.'

Ontwikkeling

Samen met Wouter Kuperus is Teun Jacobs van de KNVB (Manager voetbaltechnische afdeling) verantwoordelijk voor de gehele gang van zaken omtrent het Kwaliteit & Performance Programma. Hij richt zich vooral op de voetbalinhoudelijke kant van de zaak.

Teun Jacobs: 'Sinds het vorige artikel in De Voetbaltrainer, zo'n twee jaar geleden, is het model voor Kwaliteit en Performance Jeugdoopleidingen twee keer aangepast. Dat is gedaan op basis van de praktijkervaringen die in die periode werden opgedaan. Daarbij stelden we ons voortdurend de vraag of het toen geldende model nog steeds geschikt was voor de situatie zoals die op dat moment was in Nederland. Kijk bijvoorbeeld naar de criteria voor het Hoofd Opleiding. Eerst was de eis (voor internationaal niveau) dat dit iemand was met UEFA A-Jeugd en de HJO-opleiding, maar in de praktijk kwamen we ook een aantal mensen met UEFA Pro tegen die daarmee prima konden functioneren. Dus dan veranderen we dat, waarbij er ook waarde wordt gehecht aan aantoonbare relevante werkervaring. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van trainers die (nog) niet het vereiste trainersdiploma hadden, maar wel weer die relevante werkervaring. In die gevallen kon men toch de hoogste score krijgen. Of zoals vandaag tijdens de audit bij NEC ter sprake kwam: Hoofd Opleiding Iddo Rosscher gaf aan dat we in het model vragen om het aantal keer trainen per team (frequentie), terwijl hij liever het aantal minuten als leidend zou willen zien. Voor beide valt natuurlijk wel iets te zeggen, maar we moeten er in ieder geval voor zorgen dat een club die met minder activiteiten toch voldoende trainingsminuten maakt, als zodanig ook gescoord wordt. Dan is het model

KWALITEITSDOMEIN	LOKALE JEUGDOPLEIDING	REGIONALE JEUGDOPLEIDING	NATIONALE VOETBALACADEMIE	INTERNATIONALE VOETBALACADEMIE
7 ONTWIKKELING SPELERS & TRAINERS				
51 Spelersvolgsysteem	Analoog en/of digitaal spelersvolgsysteem van alle (selectie) jeugdspelers.	De club maakt structureel gebruik van een analoog en/of digitaal spelersvolgsysteem voor alle (selectie) jeugdspelers en heeft daarbij een duidelijk doel in relatie tot de opleidingsvisie.	De club maakt structureel gebruik van een digitaal spelersvolgsysteem voor alle (selectie) jeugdspelers en heeft daarbij een duidelijk doel in relatie tot de opleidingsvisie.	De club maakt structureel gebruik van digitaal spelersvolgsysteem voor alle (selectie) jeugdspelers en heeft daarbij een duidelijk doel in relatie tot de opleidingsvisie.
52 Ontwikkeling op school			De ontwikkeling van de speler op school wordt zorgvuldig bijgehouden en besproken door deskundige begeleiders.	De ontwikkeling van de speler op school wordt zorgvuldig bijgehouden en besproken door deskundige begeleiders.
53 Voortgangsgesprekken met spelers	Spelers krijgen ten minste 1 keer per seizoen inzage in hun persoonlijke en voetbaltechnische ontwikkeling in een gesprek met de trainer.	Het voeren van voortgangsgesprekken is integraal onderdeel van de opleidingsvisie. Spelers krijgen ten minste 2 keer per seizoen inzage in hun persoonlijke en voetbaltechnische ontwikkeling in een gesprek met de trainer.	Het voeren van voortgangsgesprekken is integraal onderdeel van de opleidingsvisie. Spelers krijgen minimaal 3 x per jaar inzage in hun persoonlijke en voetbaltechnische ontwikkeling aan de hand van een rapport en een gesprek met de trainer.	Het voeren van voortgangsgesprekken is integraal onderdeel van de opleidingsvisie. Spelers krijgen minimaal 3 x per jaar inzage in hun persoonlijke en voetbaltechnische ontwikkeling aan de hand van een rapport en een gesprek met de trainer.
54 Betrekken van ouders/verzorgers (afhankelijk van leeftijd)	Ouders/verzorgers worden regelmatig op de hoogte gehouden over de ontwikkeling van hun kind, waarbij ook de rol en invloed van ouders wordt besproken.	Ouders/verzorgers worden regelmatig op de hoogte gehouden over realistische ambities en toekomstperspectieven ten aanzien van de ontwikkeling van hun kind, waarbij ook de rol en invloed van ouders wordt besproken.	Ouders/verzorgers worden regelmatig betrokken bij de ontwikkeling van hun kind door hen inzage te geven in de persoonlijke en voetbaltechnische progressie. Gesproken wordt over realistische ambities en toekomstperspectieven ten aanzien van de ontwikkeling van hun kind waarbij ook de rol en invloed van ouders wordt besproken.	Ouders/verzorgers worden regelmatig betrokken bij de ontwikkeling van hun kind door hen inzage te geven in de persoonlijke en voetbaltechnische progressie. Gesproken wordt over realistische ambities en toekomstperspectieven ten aanzien van de ontwikkeling van hun kind waarbij ook de rol en invloed van ouders wordt besproken.
55a Ontwikkeling trainers	De club helpt trainers in het verbeteren van trainersvaardigheden door regelmatig interne/externe training en cursus, themabijeenkomsten trainersoverleg en/of interview aan te bieden.	De club helpt trainers in het verbeteren van trainersvaardigheden door regelmatig interne/externe training en cursus, themabijeenkomsten trainersoverleg en/of interview aan te bieden.	De club helpt trainers in het verbeteren van trainersvaardigheden door structureel interne/externe training en cursus, themabijeenkomsten trainersoverleg en/of interview aan te bieden.	De club helpt trainers in het verbeteren van trainersvaardigheden door structureel interne/externe training en cursus, themabijeenkomsten trainersoverleg en/of interview aan te bieden.
55b Monitoring ontwikkeling trainers	De ontwikkeling van trainers wordt zorgvuldig bijgehouden en minimaal 1 x per jaar besproken in een functionerings- voortgangs- of coachingsgesprek.	De ontwikkeling van trainers wordt zorgvuldig bijgehouden en minimaal 1 x per jaar besproken in een functionerings- voortgangs- of coachingsgesprek.	De ontwikkeling van trainers wordt zorgvuldig bijgehouden en minimaal 2 x per jaar besproken in een functionerings- voortgangs- of coachingsgesprek.	De ontwikkeling van trainers wordt zorgvuldig bijgehouden en minimaal 2 x per jaar besproken in een functionerings- voortgangs- of coachingsgesprek.

8 ACCOMMODATIE EN VOORZIENINGEN

56 Trainingsvelden (kunstgras en/of (verwarmd) natuurgras)	Elk selectieteam beschikt tenminste 1 x per week over wedstrijdrijke trainingsruimte in relatie tot het aantal spelers en de leeftijds-categorie.	Elk selectieteam beschikt tenminste 1 x per week over wedstrijdrijke trainingsruimte in relatie tot het aantal spelers en de leeftijds-categorie.	De opleidingsplaats Beloften t/m 016 hebben voor elke training 1 geheel trainingsveld (> 6500 m²) met belijning tot hun beschikking om optimaal te kunnen trainen. De opleidings-teams 015 en lager hebben tenminste 1 x per week 1 geheel trainingsveld (> 6500 m²) met belijning tot hun beschikking.	De opleidingsplaats Beloften t/m 012 hebben voor elke training 1 geheel trainingsveld (> 6500 m²) met belijning tot hun beschikking om optimaal te kunnen trainen. De opleidings-teams 011 en lager hebben voor elke training minimaal een half trainingsveld (> 3250 m²) met belijning tot hun beschikking.
--	---	---	---	--

Voorbeelden van kwaliteitsdomeinen waarop jeugdoopleidingen in eerste instantie zichzelf moeten beoordelen.

mogelijk beeld te krijgen. Waar wil je als club heen? Welke bijdrage moet de jeugdoopleiding van NEC leveren aan het technische beleid van de club? In Nijmegen spraken we in de middag ook nog met een jeugdtrainer. Ook hij

kan vanuit net weer even een ander perspectief de zaken belichten, hetgeen de evenwichtigheid van de inhoud van elk rapport weer ten goede komt. De jeugdtrainer hebben we in dit geval bijvoorbeeld gevraagd naar

dus niet leidend, maar de interpretatie.

We hebben de clubs uit het betaalde voetbal de afgelopen jaren drie keer in een zogenaamde audit gehad. Overigens is de audit verplicht, omdat daar ook financiële consequenties aan verbonden zijn wat betreft bijdragen vanuit de KNVB voor de jeugdopleidingen op verschillend niveau. In jaar 1 gaan we fysiek bij de club in kwestie langs, terwijl de jaren 2 en 3 zich voornamelijk online afspelen. Bij de meeste clubs hebben we ook een tweedaagse en zeer inhoudelijke review (het artikel hierover volgt in de volgende editie van De Voetbaltrainer, red.) gehad. Het is dan ook een zogenaamd 'ontwikkelingsgericht certificeringsmodel' dat niet alleen leidt tot certificering, maar de vereniging ook handvatten en concrete aanbevelingen geeft om de jeugdopleiding te verbeteren. Met het nieuwe Kwaliteit & Performance Programma wordt getracht de jeugdopleidingen in Nederland een nieuwe kwaliteitsimpuls te geven.'

Wat heeft de afgelopen jaren een analyse van de clubs opgeleverd?

Wouter Kuperus: 'Heel veel. Bijvoorbeeld functies zijn anders ingevuld, structuren gewijzigd, de omvang van het programma verhoogd, de positie tweede elftal verbeterd, onderbouwtrainers (t/m O12) die allemaal pedagogisch geschoold zijn naast hun voetbaltechnische diploma, etc.'

Wat is er na de afgelopen seizoenen te zeggen over de succesfactoren bij de diverse clubs?

'Kwaliteit ligt in mensen. De juiste mensen moeten op de juiste posities zitten. Dat is de meest cruciale. Daarom focussen we met de review ook op de inhoud en het proces bij clubs zonder dat daar directe consequenties aan hangen (zoals financiën of status). De grootste kwaliteitsimpuls

komen van mensen die intrinsiek gemotiveerd zijn en die geloven in de veranderingen die zij doorvoeren in de jeugdopleiding. Voor hen zijn wij tijdens de review een sparringpartner. Daarnaast is het hebben van een Hoofd Opleiding een belangrijke succesfactor. Iemand die op inhoud en proces leiding geeft aan de coaches en het programma. Het Hoofd Opleiding vormt in de organisatie een driehoek samen met de hoofdtrainer en de Technisch Directeur.'

Waar liggen voor clubs nog uitdagingen?

Wouter Kuperus: 'Dan denk ik aan de volgende zaken:

- Nog meer focus op de kern, namelijk het voetbalinhoudelijk programma.
- Positie en werkwijze belofteam.
- Integratie sportwetenschap en de vertaling naar de dagelijkse praktijk.
- Ontwikkelen leerlijnen (op voetbaltechnisch, fysiek, en mentaal gebied).
- Samenwerking topvoetbal en onderwijs.'

Certificering

Zowel bvo's als amateurclubs kunnen zich met behulp van het Kwaliteit & Performance Programma voor Jeugdopleidingen op hun eigen niveau positioneren in de voetbalpiramide. Deelname leidt naar de erkenning als:

1. Lokale Jeugdopleiding
2. Regionale Jeugdopleiding
3. Nationale Voetbalacademie
4. Internationale Voetbalacademie

Overzicht van de jeugdopleidingen in het betaald voetbal per seizoen 2017/2018

Internationale Voetbalacademie	PSV	FEYENOORD	AJAX	AZ	FC UTRECHT	VITESSE
Nationale Voetbalacademie	NAC BREDA	VVV-VENLO	SPARTA ROTTERDAM	RODA JC	FC GRONINGEN	ADO DEN HAAG
Regionale Jeugdopleiding	FC TWENTE	WILLEM II	NEC/FC OSS	SC HEERENVEEN	PEC ZWOLLE	FC VOLENDAM
	ALMERE CITY FC	SBV EXCELSIOR	FC EMMEN	MVV	SC CAMBUUR	FC EINDHOVEN
	GO AHEAD EAGLES	FORTUNA SITTARD	DE GRAAFSCHAP	FC DORDRECHT	BRABANT UNITED	

Evaluatie en wijziging

Eind seizoen 2016/'17 hebben NMC Bright en de KNVB in samenwerking met een expertgroep het Kwaliteit & Performance Programma voor Jeugdopleidingen geëvalueerd.

Evaluatie

Het Kwaliteit & Performance Programma wordt door amateurclubs gewaardeerd met een 8,4. De expertgroep, bestaande uit deelnemers van zowel het betaald- als amateurvoetbal, heeft haar feedback gegeven in de vorm van sterke en verbeterpunten ten aanzien van het programma.

Wijzigingen

Recente wijzigingen in KNVB-beleid en de evaluatie hebben geleid tot een wijziging van de minimale kwaliteitseisen, om zo het programma nog beter te laten aansluiten op de behoeften van de deelnemende clubs. Deze wijziging is per 1 augustus 2017 ingegaan.

Hercertificering

Vanaf het seizoen 2017/'18 zal een hercertificering geïntroduceerd worden voor amateurclubs die hun status als lokale of regionale jeugdopleiding willen verlengen. De betreffende clubs ontvangen hierover een bericht. Voor de betaaldvoetbalclubs zal eveneens een nieuwe auditronde plaatsvinden.

Voetbal Academie NEC/FC Oss

Voetbal Academie NEC/FC Oss weer beloond met nationale status

Jeugdopleidingen in Nederland dienen te voldoen aan een aantal kwaliteitseisen, welke beschreven staan in het Kwaliteit & Performance-model. Op basis van deze eisen worden de jeugdopleidingen jaarlijks onderzocht en beoordeeld. Zo werd de Voetbal Academie NEC/FC Oss de voorgaande twee seizoenen beoordeeld met de status 'Nationale Voetbalacademie', nadat de opleiding in het seizoen 2014/2015 nog slechts als 'Regionale Jeugdopleiding' erkend werd. Op 17 januari van deze jaargang werd de jeugdopleiding van de Nijmegenaren in samenwerking met de KNVB beoordeeld door adviesbureau NMC Bright.

NEC had de ambitie uitgesproken om ook dit jaar weer over een jeugdopleiding van nationaal niveau te beschikken. En het bleef niet slechts bij uitspreken: Op basis van het uitgevoerde onderzoek mag NEC zijn Voetbal Academie dit seizoen wederom betitelen als 'van nationaal niveau'. De Technisch Directeur van NEC, Remco Oversier, is hier dan ook zeer over te spreken: 'Natuurlijk zijn we hier blij mee. Het bevestigt dat we goed onderweg zijn met elkaar en is een compliment voor een ieder die betrokken is bij onze academie. Op een aantal punten hebben we zelfs de hoogst mogelijke beoordeling behaald, het internationale niveau. Het is prachtig dat we ook dit seizoen weer een aantal jongens uit de jeugdopleiding aan ons hebben gebonden. Ook zie je dat zij met steeds meer regelmaat door weten te groeien tot een volwaardige speler van het eerste elftal. Dat is natuurlijk waar we het uiteindelijk voor doen.'

De verklaring die het onderzoeksrapport geeft voor de uitkomst van het onderzoek stemt de Nijmegenaren tevreden. Zo wordt geconcludeerd dat de Voetbal Academie NEC/FC Oss met beperkte middelen zeer effectief is. Daarnaast wordt, zoals Oversier al aangaf, de Voetbal Academie niet slechts op nationaal niveau beoordeeld, maar verdient zij op een aantal punten ook een beoordeling van internationaal niveau. De punten waarop de Voetbal Academie het naliert om hoog te scoren hebben voornamelijk betrekking op zaken als contracten en diploma's binnen de vooropleiding en de schaduwopleiding. Dit zijn onderdelen die gedurende het lopende seizoen kunnen worden rechtgetrokken en bieden dus een prettig perspectief.

(Persbericht van NEC naar aanleiding van de audit)

NEC wil echter ook benadrukken dat het belangrijk is dat een jeugdopleiding altijd in haar context beoordeeld moet worden en dat een club niet in een mal gegoten moet worden. HJO Iddo Rosscher: 'Omdat de structuur van NEC anders is, met een vooropleiding en een schaduwopleiding, ontstaat snel de kans dat dit negatief wordt beoordeeld omdat deze teams niet aan alle gestelde eisen qua contract en diploma's voldoen, terwijl het voor ons juist enorm goed werkt. Een trainer met een bepaald diploma is in onze ogen niet altijd de beste trainer. Een goede toevoeging aan het K&P-programma zou daarom zijn dat we een jeugdopleiding beoordelen op haar effectiviteit in relatie tot de middelen. Dus bij NEC zouden we moeten kijken naar ons budget in relatie tot de output die wij leveren zoals levering van onze jeugdspelers aan nationale teams, de doorstroming naar het eerste elftal van NEC en het betaald voetbal in zijn algemeen. NEC is ervan overtuigd dat het op die manier de hoogste status, die van internationaal, kan halen.'

Rinus, de online assistent-trainer

Favoriete trainingsvorm

Steven Wingen, in het bezit van het Hoofd Opleiding A- en UEFA B-diploma, is Hoofd Opleiding en hoofdtrainer van Soccerboys JO19 uit Bleiswijk en voorstander van het gebruik van 'Rinus'. Binnen zijn vereniging wordt 'Rinus' langzaam ingeburgerd, om als handreiking te werken voor de trainers binnen de vereniging. En met succes!

Rinus als leerlijn binnen de club

Steven Wingen: 'Aan de hand van zelfontwikkelde leerlijnen binnen Soccerboys wordt 'Rinus', binnen afzienbare tijd geïmplementeerd binnen de club. Bij de jongste jeugd zal de oefenstof voornamelijk gebruikt in het circuitmodel en gebruikt de vereniging eigen leerlijnen in het makkelijker en moeilijker maken van de verschillende oefenstof. Wij willen het programma echt als leidraad gaan gebruiken om er mooie dingen uit te halen.'

De training van Rinus

'Ik ben zelf niet erg goed in het bedenken van wedstrijdrijke trainingsvor-

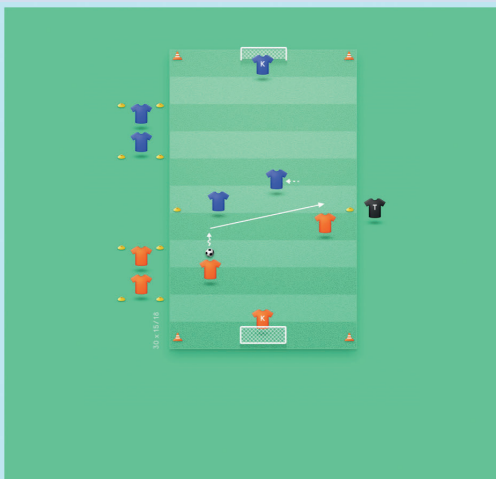
men en vervel dus als ik niet uitkijk snel in herhaling. Ik hou niet van droge oefenvormen, oefeningen zonder weerstand. Met behulp van Rinus heb ik snel een sjabloon en voeg ik gemakkelijk eigen elementen toe.

Om de hoeveelheid sprints en weinig rust nog meer tot uiting te laten komen, voeg ik mijn eigen spelregels toe. Zo zal ik starten vanuit een 2:1-situatie op beide helften. Een tweede verdediger komt met een sprint het veld in na de afronding en geeft dan achterwaartse druk. Hierdoor moeten beide aanvallers nog sneller handelen en tot scoren komen. Daarnaast is er continu bezetting in het aanvallen en

verdedigen waarin alle spelers scherp moeten blijven en deelnemen aan het spel. Ook zorg ik voor een competitie-element in elke oefening.'

VCT vormen

'Ik verkies vaak de Voetbal Conditionele Trainingsvormen (VCT) vanuit de periodisering die ik gebruik. Daarin kijk ik wat ik nodig heb aan intensiteit en vermogen voor de spelers. Het voetbaltechnische en -tactische bedenk ik er dan vaak zelf bij of pas ik aan naar mijn eigen idee, vooral gekeken naar onze eigen te verbeteren wedstrijd situaties. Ook hierbij kunnen de Rinus-oefeningen mij van inspiratie voorzien.' ⚽

Oefening 1 – 15 min

2+K TEGEN 2+K GROTE DOELEN

- ▶ Lengte: 30/35 meter
- ▶ Breedte: 15/18 meter
- ▶ Beide teams kunnen scoren op een groot doel
- ▶ Als de bal uit is, indribbelen of inpassen, 3e keer is doorwisselen
- ▶ Bij een doelpunt, achterbal of hoekschop starten bij je eigen keeper
- ▶ Keeper mag alleen op zijn eigen helft meevoetballen
- ▶ (eventueel) doorwisselen na elk doelpunt, achterbal of hoekschop

8

4

2

10

10

Bekijk details

www.knvb.nl/Rinus

Maurice Hagebeuk en Jos Bolt over JPN

Jeugdplan Nederland voorportaal nationale selecties

Sinds jaar en dag is het Jeugdplan Nederland voor talentvolle voetballers een podium om zich verder te ontwikkelen en zich uiteindelijk aan te bevelen voor de nationale teams. De Voetbaltrainer bezocht een landelijke voetbalactiviteit in het kader van JPN bij meisjes Onder 14 en sprak over de ontwikkelingen met coördinator Jeugdplan Nederland Maurice Hagebeuk en Talent Performance Coach Jos Bolt.

Binnen het Jeugdplan Nederland is het land in drie gebieden verdeeld: Noord/Oost-Nederland, West-Nederland en Zuid-Nederland. In deze opleidingsgebieden organiseert de KNVB, verder onderverdeeld in diverse regio's, talentherkenning en -ontwikkeling voor leeftijdscategorieën beginnend bij Onder 11. Bij de meisjes lopen deze door tot Onder 16. Maurice Hagebeuk is verantwoordelijk voor de coördinatie van de Jeugdplan Nederland bij de jongens en de meisjes.

Maurice Hagebeuk: 'In het Nederlandse vrouwenvoetbal is de afgelopen tien jaar natuurlijk een prestatie van groot formaat geleverd. Was het in 2009 nog een ongelooflijke sensatie dat Nederland zich onder de beste drie op het EK in Finland wist te scharen, inmiddels mag Oranje zich Europees kampioen noemen. Iedereen die daaraan een bijdrage heeft geleverd, verdient alle mogelijke credits. Maar we mogen niet

stilzitten. De top bereiken is nog altijd eenvoudiger dan aan de top blijven. Je merkt dat de status van het Nederlands elftal nu al met zich meebrengt dat teams ons heel anders gaan benaderen. Dat brengt voor het Nederlandse voetbal, het vrouwenvoetbal in het bijzonder, weer allerlei nieuwe uitdagingen met zich mee.'

Jeugdplan Nederland

'Het Jeugdplan Nederland bestaat natuurlijk al geruime tijd. Een aantal jaren geleden is een specialisatie doorgevoerd binnen de KNVB, waarbij diverse medewerkers zich nadrukkelijker gingen richten op een specifiek terrein, zoals talentherkenning en -ontwikkeling. De Talent Performance Coaches zijn daarvoor nu verantwoordelijk voor scouting, talentherkenning en -ontwikkeling in de drie opleidingsgebieden. Tot voor kort bood de bond voor getalenteerde spelers een relatief groot programma

met heel veel verschillende activiteiten. Talentvolle speelsters kwamen bijna wekelijks bij elkaar, trainden en speelden wedstrijden.

Ruim een halfjaar geleden is een discussie ontstaan of we op deze wijze nu daadwerkelijk talentvolle meisjes de bestmogelijke ontwikkeling bieden. Het is immers zaak dat zij niet alleen tijdens KNVB-activiteiten, maar ook bij hun club het optimale aanbod krijgen. De structurele ontwikkeling van speelsters is immers een belangrijke stap in het (verder) ontwikkelen van haar talent. Het was voor ons aanleiding om onder een vergrootglas te leggen hoe dit traject nu verloopt.'

Plan meiden/vrouwen-voetbal

'Hiervoor zijn we aan de basis begonnen. Ieder meisje dat gaat voetballen, zal idealiter op een goede plaats binnen de vereniging haar plek vinden.

De KNVB zal de verenigingen hierbij ondersteunen. Het spelen op niveau is daarbij een belangrijk uitgangspunt, wat betekent dat talentvolle meisjes vaak in gemengde teams zullen spelen. Talenten kunnen we dan een podium geven binnen het Jeugdplan Nederland. Binnen JPN werken wij aan de individuele ontwikkeling ter voorbereiding op de nationale teams. Deze lijn moet zich voortzetten tot uiteindelijk het Nederlands A-team. Ook Arjan Veurink, assistent bij dat A-team, is druk doende om de programma's bij de jeugd te optimaliseren zodat er een perfecte aansluiting ontstaat richting het A-team.'

Talenterkenning en -ontwikkeling

'In elk opleidingsgebied hebben we een fulltime medewerker die verantwoordelijk is voor talenterkenning en -ontwikkeling, en er ook op moet toezien dat de besten in het gebied in beeld komen en uiteindelijk doorstromen naar de Landelijke Groepen. In de drie gebieden waarin we het JPN uitrollen starten we bij Onder 11 met activiteiten. In die leeftijdsgroep praten we nog vooral over het in kaart brengen van het aanwezige potentieel. Bij

Onder 12 en Onder 13 hebben we al regionale groepen. Hierdoor ontstaan als het ware drie piramides. Vanuit die drie gebieden stellen we regelmatig drie teams samen, die onderling dan een toernooi spelen. Daarmee denken we de beste speelsters in beeld te hebben. Al is het nooit helemaal uit te sluiten dat zich naderhand alsnog een speelster aandient die we er voorheen niet uit sprong. Erg belangrijk bij dat in kaart brengen is de relatie met de club. Het is zaak dat de samenhang tussen de zgn. sterke verenigingen, het JPN en de nationale teams verder versterkt wordt. Het is een voordeel wanneer een club zelf actie onderneemt wanneer zij een speelster in de gelederen heeft die er nadrukkelijk bovenuit steekt. Verder letten wij zelf sterk op meiden die al tussen jongens voetballen, omdat dit in de ontwikkeling een voordeel geeft en een goed referentiekader over waar zij staan in hun ontwikkeling. Ook bij Onder 14 spelen we regionaal onderling wedstrijden, en dit mondt dan voor het eerst uit in een landelijk traject waar de besten samenkomen en waarvan je vandaag getuige bent. Dit zullen er doorgaans, afhankelijk van de kwaliteit, tussen dertig en veertig

zijn. Dit noemen we een Landelijke Groep. Hiervan blijven er uiteindelijk zestien over, met wie we internationaal wedstrijden gaan spelen. Bij Onder 15 en Onder 16 zie je eenzelfde beweging, en uiteindelijk worden dit nationale teams.'

Meiden adviseren

'Ook als je succesvol bent, moet je toch kritisch naar jezelf blijven kijken. Als de KNVB besluit zestienmaal per jaar te gaan trainen, neem je ook een deel van de rol van de club over. Natuurlijk willen we de meiden die talentvol zijn voldoende trainingen en wedstrijden geven bij het JPN-programma. Dat willen we zeker niet loslaten, maar we willen daarnaast in de persoonlijke situatie van elk talentvol meisje duiken. Hun voetbalsituatie kan enorm variëren. Er komen meiden binnen die nog in meisjesteams spelen, tweemaal trainen en dat is het dan. Aan de andere kant kennen we ook gevallen van meiden die al in jongensteams spelen, een extra training per week doen, hun schoolsituatie er reeds op hebben aangepast en op die manier meer recht doen aan hun talent. Uiteindelijk gaat het om structurele ontwikkeling. Wij gaan de meiden individueel helpen om hun ontwikkelingsproces tegen het licht te houden: train je genoeg, train je goed genoeg, kun je het allemaal inpassen met betrekking tot school, zijn er extra trainingen mogelijk waardoor jij je nog beter kunt ontwikkelen? De KNVB wil daarin een adviserende rol spelen: extra trainen, op een ander niveau trainen, waar zit voor jou de juiste vereniging, et cetera. Daarmee leggen we de link naar de clubs, maar tegelijkertijd naar de nationale teams. We zijn hier, ook bij Onder 14, om speelsters voor te bereiden op de nationale selecties. Over een jaar kunnen de meiden die hier lopen mogelijk hun eerste interland spelen. Het is zaak dat de besten in het nationale programma terechtkomen. Het JPN is daarop het voorbereidende traject.'

Jos Bolt is samen met collega Roy Waalboer als Talent Performance Coach verantwoordelijk voor de scouting en talentontwikkeling in resp. Nederland Noord/Oost en Nederland West. Bij de Landelijke Groep onder 14 in Barneveld maakt hij de brug van theorie naar praktijk.

Jos Bolt: 'Aan de Landelijke Groep gaat tweemaal een drieluik vooraf met de teams uit Noord/Oost, West en Zuid. Die spelen wedstrijden tegen elkaar en vandaaruit selecteren we beste spelers om in het landelijke traject deel te nemen. Dit jaar zijn dat er 34, in andere jaren kunnen dat er wat meer of minder zijn. Dat laten we afhangen van de aanwezige kwaliteiten. Wanneer we per leeftijdscategorie, dus vanaf Onder 11, telkens de zestig kinderen met het meeste talent van Nederland in beeld hebben, doen we het goed. Deze bijeenkomst is de eerste keer dat deze meiden op landelijk niveau samen met elkaar voetballen. In beginsel zie je dan dat veel speelsters die elkaar vanuit de opleidingsgebieden al kennen, naar elkaar toe trekken. Dus de eerste taak is dat we ze bewust maken van het feit dat ze weer een stap gemaakt heb-

ben en nu op landelijk niveau, ook met andere speelsters, samen moeten gaan werken. Ook voor de coaches is het interessant om hun eigen objectiviteit ter discussie te stellen, door met de andere Talent Performance Coaches te praten over wat zij zien in speelsters die ze al langer kennen vanuit de opleidingsgebieden, afgezet tegen speelsters die nieuw voor hen zijn.'

Doorselecteren

'Het is ontzettend belangrijk om in deze leeftijdscategorie duidelijkheid te creëren hoe we willen voetballen met elkaar. Met de nadruk op 'met elkaar'. Dat geeft houvast. Natuurlijk hebben we maar een beperkt aantal sessies om dit te bereiken, maar toch zul je zien dat de groep straks daarin een enorme stap heeft gemaakt. Door met elkaar te trainen en te spelen, met elkaar te praten en samen naar beelden te kijken leren ze ook wat de taak van een ander is. Daardoor gaat het team beter voetballen en kan de individuele speler zelf ook nog meer excelleren. Op deze leeftijd maken jongens en meiden enorme stappen. Het is in feite niet zo dat wij als trai-

ner zélf de speelsters beter maken. Je taak als trainer is om speelsters in een zodanige situatie te brengen dat ze maximaal geprikkeld worden om alles uit zichzelf te halen. Daarbij is het doorselecteren ook van groot belang, om vervolgens weer een nieuw niveau te kunnen bereiken. De zwakste schakel bepaalt altijd de kracht van de ketting, maar uiteindelijk ook het niveau van een groep. Wanneer we straks de besten laten doorgaan, vraagt dat net weer iets meer van de speelsters. Die gaan dat ontdekken en zien dat ze ander voetbalgedrag moeten vertonen of iets meer van zichzelf moeten vragen om hetzelfde resultaat te behalen. Je zag nu ook dat sommige speelsters het nog relatief gemakkelijk hadden. Maar wordt de weerstand groter dan gaan ze op ontdekkingsreis om nog steeds dominant te kunnen zijn.'

Voorbeeld

'De weg naar de top is een erg interessant traject. Het niveau is de afgelopen jaren zo geweldig toegenomen, dat is niet meer te vergelijken met tien of vijftien jaar geleden. Het voorbeeld dat het Nederlands vrouwenteam gegeven heeft, werkt ook zeer motiverend. Er is echt iets te halen voor de nieuwe generaties. Als je op mijn plaats had gestaan tijdens de presentaties die ik bij de start van dit traject gaf, dan had je de kopieën kunnen zien van de speelsters die het fantastisch vinden om dit mee te mogen maken. Die spanning is geweldig. Het gaat erom in hoeverre ze in staat zijn om ze de laatste stap naar de absolute top te laten maken. Daarvoor zijn trajecten zoals de Landelijke Groepen naar onze stellige overtuiging een prima startpunt.'

De praktijk

'Bij de Meisjes onder 14 leeftijd starten de landelijke groepen. Om duidelijkheid en veiligheid te creëren, werken we naar een basisspeelwijze toe. Zowel bij het aanvallen als verdedigen gaan

we uit van een aantal principes. Vanuit deze principes geven we een aantal opties aan. Dit doen we eerst met videobeelden vanuit de wedstrijden en trainingen die we met deze groep hebben gespeeld. Vervolgens zetten we dit op het veld neer in een training waarbij de speelsters soms verschillende posities invullen. Op deze manier krijgen ze kennis van hun eigen taken maar ook de taken van de medespeelsters. Daarna spelen we onderling tegen elkaar. Voor de coaches een mooi moment om te kijken welke speelsters dit snel oppakken en wie er nog meer tijd nodig hebben om hier mee om te gaan. De volgende activiteit worden de beelden weer getoond en zien speelsters hun eigen voetbalgedrag en keuzes terug. Door te kijken en hierover met elkaar te praten pikken de speelsters heel snel de verschillende opties binnen de

speelwijze op. Door dit een aantal keren in trainingen, wedstrijden, beelden en gesprekken terug te laten komen gaat het niveau van voetballen snel omhoog. Door ook nog steeds door te selecteren en met de speelsters aan de slag te blijven die hier het beste mee omgaan, krijg je dat de speelsters zich maximaal ontwikkelen.

De toets krijgen we dan in de wedstrijden die we tegen Jongens Onder 14-teams op divisieniveau spelen. Hier moeten de speelsters maximaal presenteren en worden ze maximaal uitgedaagd. Tijdens het hemelvaartweekend gaan de beste zestien speelsters naar een vijfdaags toernooi in Duitsland. Dit is voor veel speelsters de eerste kennismaking met internationaal voetbal, en overnachten in een hotel zonder ouders. Vijf dagen alleen maar voetballen. Zelf doen, beelden kijken, onderlinge

gesprekken. Kortom de eerste kennismaking met een ritme van een kwalificatietoernooi zoals dit bij de Nationaal onder 17 is.'

Beter Aanvallen

Ruimte groot maken (voorwaarden creëren) in lengte/breedte
Speler met bal opties geven om te passen
 Keuzes in volgorde van prioriteit
 vooruit / diep spelen - diep denken, diep handelen
 breed spelen
 achteruit spelen (om bal te houden)
2 tegen 1 creëren en uitspelen centraal of op de flank.
Middenvelders proberen tussen de linies aanspeelbaar te zijn en waar mogelijk een schuine aanspeellijn te creëren
Aanvallers diep en breed weg.
 Door variatie in aanbieden speler aan de bal mogelijkheden bieden
Loopacties middenvelders in de diepte:
 Niet alle middenvelders in de bal komen maar juist diepte creëren door loopacties.
 Samenwerking met overlappende back.
Vroege voorzet en bezetting voor het doel:
 Indien mogelijk bal snel tussen verdediging en doelverdediger TP spelen.
Doordekken / aansluiten in de ruimte
 Restverdediging / countercontrole

Beter verdedigen

>**Compact maken in lengte en breedte:** positie bal belangrijk
 >**Compact houden:** bal beweegt, team beweegt
 >**Moment en manier van drukzetten:** vanuit compact houden druk op de bal zien te krijgen (initiatief)
 >**Bij druk op de bal nooit makkelijk uit laten spelen:** niet door individuele actie maar ook niet door een combinatie.
 >**Bespelen van de lange bal:** wie gaat het duel aan, wie verzorgt de rugdekking.
 >**Positiewisselingen op het middenveld** in de zone proberen op te lossen (goede communicatie en compact houden).
 >**Dieplopende back / middenvelders** indien mogelijk in zone opvangen. In eerste instantie altijd meelopen tot coaching iets anders aangeeft.
 >**Laatste linie speelt op lijn** waarbij de onderlinge afstanden goed bewaakt blijven (rol keeper). Laatste lijn beweegt naar voren of achteren afhankelijk van de situatie.

Handige trainersmaterialen voor jezelf of voor je club!

Bestel ze online via devoetbaltrainer.nl/winkel

A6 formaat
€ 5,95

A5 formaat
€ 6,95

Coachboekjes 'Wedstrijdregistratie'

- Praktisch, met ringband
- Bevat veldjes en schema's
- Veel ruimte voor notities
- Keuze uit A5 en A6 formaat

Abonnees
ontvangen
7,5%
korting

A5 formaat
€ 6,95

Coachboekjes 'Trainingsregistratie'

- Praktisch, met ringband
- Overzichtslijst trainingsbezoek
- Veel ruimte voor notities
- Keuze uit A5 en A6 formaat

A4 formaat
€ 5,50

Veldenblok, A4 formaat

- Velden op A4 formaat
- Eenvoudig af te scheuren
- Volop ruimte voor notities

NIEUW
Veldenblok
flipover
€ 9,95

Flipover blok 'Voetbaltrainer'

- Formaat 70 x 100 cm
- Met voorbedrukt veld
- Bevat 20 vel per blok
- Handig met 5 boorgaten
- Past op veel flipover systemen

Trainers
mappen
vanaf
€ 18,-

Foto: KNVB Media

Art Langelier is trainer-coach van Jong Oranje.

‘Zoals met alles moeten zaken wel steeds doorontwikkelen en innoveren om toonaangevend te blijven’

‘Tijd van cijfers al lang passé’

Op dit moment is er een stevige discussie gaande, zowel landelijk als intern bij de KNVB, over de trainersopleidingen. In de tijd dat ik de cursussen volgde, waren deze toonaangevend in Europa en misschien wel in de wereld. Het met goed gevolg afsluiten van de cursus UEFA A en UEFA Pro (in die tijd nog TC I en CBV) was een garantie voor kwaliteit van potentiële kandidaat-trainers voor clubs en een stevige bevestiging van het goed kunnen functioneren als trainer-coach. In het algemeen was het gewoon goed voor elkaar.

Zoals met alles moeten zaken zich wel steeds doorontwikkelen en innoveren om toonaangevend te blijven. Ik kan teleurgesteld zijn in het voortgezet onderwijs als ik zie dat het lesprogramma van mijn zoon exact hetzelfde is als in mijn havotijd 35 jaar geleden. Zo zijn de matrixen voor aanname op UEFA-A en de inhoud van de Pro-cursus nog steeds grotendeels dezelfde als meer dan tien jaar terug. Gelukkig is er op het moment wel verandering; diverse mensen zijn al een paar jaar erg druk om de cursussen te veranderen en meer van de huidige tijd te maken. Dat dit niet in een maandje geregeld is, is logisch.

Wat ik in deze column graag wil aanstippen is de innovatie. Let wel, dit is mijn persoonlijke mening gebaseerd op mijn tijd in het onderwijs en mijn tijd in het betaald voetbal. Innovatie van de cursussen in Nederland zodat we weer vooraanstaan in het aanbod en er voor iedere potentiële trainer een weg is naar zijn of haar plafond. Ik geloof heilig in competentiegericht leren en alles wat daarbij hoort. In normale taal: er worden een aantal kwaliteiten/ervaringen gevraagd voor verschillende niveaus en als je kunt bewijzen dat je deze beheerst dan kun je door naar het volgende niveau. Het opleiden van mensen is gericht op het ontwikkelen van deze competenties, die door professionals (docenten) worden begeleid en beoordeeld. Nu, met de gevraagde bewijslast doe je dit eigenlijk zelf. De cursist is leidend in zijn leerproces en hij is ook de vragende, sturende, duwende en uitvoerende.

Concreet naar voetbaltrainercursussen: als je trainer wilt worden is de drempel heel laag. Iedereen kan beginnen. In de eerste fase leer je vooral hoe je voetballers kunt helpen in het plezierig beleven van hun sport. Daarnaast leer je omgaan met omstandigheden, met doelgroepen, met het maken van trainingen en het begeleiden van wedstrijden. Wil je verder, dan worden je opgedane en aanwezige competenties bekeken en een plan gemaakt waardoor je specifiek kunt inzoomen op wat je goed en nog niet zo goed beheerst. Een trainer die twintig jaar gespeeld heeft op niveau heeft misschien voldoende kennis van voetbaltactiek, maar veel minder van het omgaan met verschillende doelgroepen, iets wat de trainer die niet zo lang gespeeld heeft maar een pedagogische opleiding heeft gevolgd wellicht veel meer bezit.

Zo stroom je door cursussen, bijscholing, ervaringen en begeleiding steeds verder door de piramide t/m UEFA-A. Ik vind dat je, als je deze cursus hebt gehaald, in staat moet zijn om op elk niveau goede voetbaltrainingen te geven, een goed tactisch en didactisch niveau te etaleren en in staat moet zijn om een wedstrijd op elk niveau logisch te coachen. Hier zal voor de meeste trainers het plafond liggen.

Maar, wederom op basis van gevraagd niveau van competenties, ervaring en bijscholing is de UEFA-Pro haalbaar voor alle geslaagde UEFA-A trainers. Voor sommigen misschien al snel, voor anderen misschien met een omweg. Zodat het hoogste diploma bereikbaar is voor de allerbeste spelers die Nederland heeft gehad, maar ook voor de allerbeste praktijktrainers alswel voor alle andere types trainer die het UEFA-A-diploma hebben.

Natuurlijk is het de vraag wat de gevraagde competenties zijn en met name hoe we deze gaan beoordelen. In mijn opinie is de tijd van cijfers geven al lang passé, want er zijn betere wegen om te komen tot een beoordeling. Het proces is hierin veel leidend dan het product bijvoorbeeld. Maar dat is invulling. Er zijn voldoende goede mensen in het onderwijs, bij het NOC/NSF en bij de KNVB die hier wat moois van kunnen maken. En aangezien alle beetjes helpen, input is gewenst!

Gerald Sibon over maken van goals en krijgen van vertrouwen

In eindfase nog veel te winnen

Gerald Sibon (UEFA A -jeugd) en het maken van doelpunten, het is altijd al een goed huwelijk geweest. VVV-Venlo, Roda JC, Ajax, Sheffield Wednesday en SC Heerenveen, eigenlijk overal waar hij speelde wist de Drent doelnetten te laten smeulen. En passant pakte hij ook nog de nodige prijzen, waaronder drie lands-titels, vijf KNVB Bekers en in Duitsland, spelend voor 1. FC Nürnberg, de DFB Pokal. Terugkijkend op zijn eigen carrière én kijkend naar het trainer-zijn anno 2018, komen enkele begrippen telkens terug wanneer hij praat over de spitspositie: 'vertrouwen geven' en 'zakelijk zijn'.

Uit: De Volkskrant (4 november 1997)

'Bij Roda JC prees Martin Jol me bijna de hemel in, maar daar voelde ik me prettig bij. Ik voel me vrijer dan, meer ontspannen. Dan verspeel ik de bal niet. Dat klinkt misschien niet professioneel, maar zo zit ik in elkaar. En ook zo moet je het als voetballer bij Ajax kunnen redden. De spelers stellen hoge eisen aan elkaar. Ze verwachten dat je gelijkwaardig bent. Je mag iets slechter zijn, maar niet veel slechter. Dit is Ajax. Er is menselijkheid, maar dit is geen sociale instelling. Zo van: 'Jij bent een leuke, aardige jongen, jij speelt.' De beste speelt. De rest krijgt op zijn lazer en valt af. Zo duidelijk wordt het je ook verteld. En zo hoort het ook, we hebben allemaal een topsalaris. Als je niet goed genoeg bent, heb je pech gehad en moet je er hard aan werken om jezelf te verbeteren.'

Keihard

Gerald Sibon: 'Meer dan twintig jaar later klopt hetgeen ik destijds in De Volkskrant gezegd heb nog steeds. Op basis van mijn eigen carrière weet ik: uiteindelijk blijven alleen de sterksten over. Natuurlijk, als je praat over ei-

het besef dat je beter moet zijn dan je concurrenten, probeer ik ook zelf aan jeugdspelers mee te geven. Of dat nu was bij Heerenveen of in de tijd dat ik assisteerde bij KNVB jongens onder 19, dat maakt niets uit. Je moet beseffen dat je keihard moet werken om

'Als je niet de sterkste bent, heb je twee keuzes: je accepteert dat je afvalt of je gaat keihard trainen om beter te worden. Een tussenweg is er niet'

sen stellen aan jezelf en aan elkaar, is er een verschil of je bij Heerenveen speelt of bij Ajax en PSV. Bij die laatste clubs ligt de lat veel hoger. Zo heb ik zelf bij Heerenveen in een kalenderjaar ooit geen enkel doelpunt gemaakt, daar kom je in Amsterdam en Eindhoven echt niet mee weg. Maar

in de basiself te komen en om in die basiself te blijven. Want als je niet de sterkste bent, heb je grofweg gezegd twee keuzes: of je accepteert dat en leert ermee leven dat je afvalt. Of je legt je er niet bij neer en gaat keihard trainen om beter te worden. Een tussenweg is er niet.'

Creativiteit

‘Wat er in twintig jaar wél veranderd is, is het feit dat de jonge voetballer van nu al veel bewuster bezig is met het leven als prof. Jeugdspelers van nu zijn wat dat betreft een stuk verder dan ik twintig jaar geleden was. Voor mijn gevoel deed ik maar wat en besepte niet wat het leven als prof inhield. Je werd daar eigenlijk niet op voorbereid. Ook binnen de lijnen werd ik minder volgestopt met tactische zaken. Natuurlijk, zodra we in balbezit waren, had ik als taak te zorgen dat ik aanspeelbaar was. Maar de jeugdspeler van nu is zich al bewuster van zijn rol in het team, zowel tijdens aanvallen als verdedigen. Ergens is dat positief, maar het heeft ook een schaduwkant. We zijn zo bezig met het ontwikkelen van persoonlijkheden, spelers te wijzen op hun sterke en verbeterpunten, ze te laten schikken in een rol, dat ik me afvraag wat dat doet met hun creativiteit. Juist het ‘voetballen op gevoel’ bevordert die creativiteit. Je ontdekte al spelende wat goed en minder goed was. In mijn ogen leer je daar nog steeds met meeste van.’

Tevreden

‘Ik heb, zeker in mijn jongere jaren, het vertrouwen van trainers nodig gehad. Martin Jol gaf me dat bij Roda JC. Hij had zelf op hoog niveau gespeeld, wist wat er nodig was om tot goede prestaties te komen. Maar je moet als trainer vooral ook goed kijken naar wie wat nodig heeft. De ene speler krijgt een aai over de bol, de ander moet je eens wat harder aanpakken. Tegenwoordig zijn er allerlei persoonlijkheidstests die je kunt afnemen, om te zien uit wat voor type spelers je groep bestaat. Het is goed mogelijk dat er destijds bij Roda JC spelers waren die niet tevreden waren met Jol, want zijn aandacht ging vooral uit naar de jongens die in de basis stonden. Die omgang van een trainer met een groep, dat heeft mij altijd wel bezig gehouden. Ik speelde van 2004 tot 2006 bij PSV, waar Jan Vennegoor

of Hesselink de eerste spits was. Ondanks dat ik niet regelmatig speelde, had ik wel een goed gevoel. Dat vind ik nog steeds de verdienste van trainer Guus Hiddink, die blijkbaar precies wist hoe hij met spelers om moest gaan. Zowel de Nederlandse als de buitenlandse jongens. Zowel de basisspelers als degenen die niet veel speelden. Zoiets kun je maar moeilijk leren, het is vooral een kwestie van ervaring.’

Prikkelen

‘Vanaf mijn amateurclub vv Dalen kon ik op mijn vijftiende naar FC Groningen. Voor een paar badslippers en een handdoek, en ik vond het geweldig. Daar hoeft je nu bij jeugdspelers natuurlijk niet meer mee aan te komen. Het gaat me te ver om te zeggen dat

jongeren verpest zijn, maar veel zaken zijn al wel normaal geworden voor ze. Ze hebben al zoveel, dus het is goed mogelijk dat de intrinsieke motivatie en drive om de allerbeste te willen

‘Je ontdekte al spelende wat goed en minder goed was’

worden daardoor minder is. Voor een trainer gaat het er steeds weer om dat je je spelers prikkelt om iets te bereiken wat ze nu niet hebben. Dát moet je bij ze los zien te maken en dan hoeft het niet eens per se om de absolute top te gaan. Ook niveautjes

lager geldt dit. Als je te goed bent voor Onder 15, moet je uitgedaagd worden om door te gaan naar Onder 17. Of je moet gaan zorgen dat je de rest van je team beter laat voetballen. Wel zul je hier moeten letten op de persoonlijkheid van een speler. Want doorschuiven naar een hoger elftal zal niet voor elke speler een oplossing zijn. Net zoals dat je van iemand die heel stil is, niet kunt verwachten dat hij het hele team verbaal op sleeptouw leert nemen. Die moet je op een andere manier prikkelen.'

Projecteren

'Bij KNVB onder 19 heb ik gewerkt als assistent-trainer. Rondom wedstrijden

naar. Over dat weglopen ging ik met Bas Dost in gesprek, omdat ik vond dat dat anders moest. Maar uiteindelijk schoot Dost er dat jaar 34 in, dus stond uiteindelijk blijkbaar wel steeds op de juiste plek... Voor een trainer zijn dat leermomenten. Probeer spitsen vooral niet te veel te kneden. Kijk daarentegen goed naar zijn kwaliteiten, geef hem vrijheid en vertrouwen. Daar bereik je meer mee.'

Bezetting

'In Nederland zijn we erg goed in het neerzetten van een bepaalde basis. Hoe gaan we aanvallen en hoe gaan we verdedigen? Wat dat eerste betreft, gaat veruit de meeste aandacht

bezetting voor het doel is en de afstemming ontbreekt. Ik snap dat niet, want je hebt immers zoveel tijd om te trainen en om hier afspraken over te maken. Daar komt bij dat deze fase van de aanval bepaalt of iets een doelpunt wordt, het gaat over winst en verlies. Vrijheid geven is goed, maar je moet juist ook in die laatste fase met je spelers aan de slag.'

Onderschatten

'In bepaalde aanvalsvormen (zie trainingsvorm 1) kun je heel goed afspraken met elkaar maken over hoe je het voor het doel gaat doen. Zelfs al zijn situaties in de wedstrijd meestal net iets anders dan op de training. Door aanvalsvormen veelvuldig te herhalen slijp je patronen in, spelers leren elkaars looplijnen te herkennen en kunnen daarop anticiperen. Mijn ervaring is dat je daar in wedstrijden écht wat aan hebt. Waarom het toch te weinig gebeurt? Ik denk dat trainers hun handen al vol hebben aan het op orde krijgen en op orde houden van een bepaalde basis. Aanvallers krijgen de vrijheid om op hun gevoel af te gaan en ergens is dat, zoals ik eerder al aangaf, goed. Maar als beide aanvallers hetzelfde gevoel hebben over waar een bal komt, dan heb je als ploeg wel een probleem. Daarom is het ook goed om spitsen met elkaar te laten trainen. Op die manier bevordert je de samenwerking, want ze leren elkaars kwaliteiten kennen. Bovendien

'Voor een trainer gaat het er steeds weer om dat je je spelers prikkelt om iets te bereiken wat ze nu niet hebben'

werkte ik op de training met jeugdspitsen van Feyenoord, FC Utrecht en PSV. Tijdens een afwerkvorm gaf ik aanwijzingen, waarna er met die spelers een gesprek ontstond. Want de spits van PSV vertelde bijvoorbeeld dat hem was aangeleerd om op een andere manier aan te lopen als dat ik aangaf. Dan vroeg ik 'm van wie hij training kreeg, bleek dat Ruud van Nistelrooij te zijn. De spits van Feyenoord, die getraind werd door Roy Makaay, deed het weer anders en ga zo maar door. Oud-profs, zoals ik zelf, kunnen geneigd zijn om onze eigen ervaringen en voorkeuren op een talent te projecteren. Dat gebeurt ongemerkt. We laten jeugdspitsen dezelfde loopacties maken als wij zelf deden, omdat daar onze kracht lag. Daar schuilt een gevaar, want zo kun je een speler die andere kwaliteiten heeft als jezelf, zaken aanleren die minder bij hem passen. Zo heb ik zelf gewerkt met Bas Dost die, in tegenstelling tot mijzelf, ervan houdt om de hoeken in te duiken. En als de bal aan de rechterkant van het veld was, liep hij vaak een stuk naar links en was daardoor niet bereikbaar. Mij werd vroeger altijd verteld dat ik aan speelbaar moest zijn, daar handelde ik

uit naar de opbouw op de eigen helft. En ik snap dat wel, want dat is voor een trainer relatief eenvoudig uiteen te zetten en is controleerbaar. Hoe staan we als de keeper de bal heeft? Wie biedt zich wanneer aan? Ook op trainerscursussen leer je dat je vooral niet te snel moet gaan en daar is niets mis mee. Maar je moet je spelers wél blijven uitdagen. Dus als je zes of zeven weken aan een basis

'Vrijheid geven is goed, maar je moet juist ook in die laatste fase met je spelers aan de slag'

hebt gewerkt, moet je door. Ik denk dat bij het aanvallen de winst juist te behalen is in de laatste fase. Ik heb het gevoel dat veel trainers het in die laatste dertig meter overlaten aan de creativiteit van de spitsen. Zelf zou ik die vrijheid ook stimuleren, maar kijk in de praktijk eens hoe vaak dat voor het doel verkeerd gaat. Je ziet, ook op topniveau, nog steeds dat beide spitsen naar de eerste paal lopen, terwijl de voorzet ook bij de tweede paal kan komen. Of zelfs dat er helemaal geen

groeit het onderlinge vertrouwen en dat is belangrijk, omdat spitsen elkaar dan meer gaan gunnen. Ze hoeven daardoor niet zelf het eindstation in een aanval te zijn, maar laten de kans eerder over aan een medespeler wanneer die er beter voor staat.'

Gevoel

'Om nog even terug te komen op Bas Dost, die heeft in zijn carrière wel honderd goals gemaakt doordat 'ie altijd naar de eerste paal gaat. Maar

dan moet die andere aanvaller dat herkennen en dus voor de tweede paal gaan of zelfs even afhaken, om te kijken wat er gebeurt bij een eventuele tweede bal. Ik heb over dit onderwerp de voorbije periode veel

leven. Bij een 4-0 voorsprong met nog tien minuten te spelen kun je het een keer mooi proberen. Maar besef dat je als spits een verantwoordelijkheid hebt richting de rest van je spelers én je trainer. Want het interessante voor

weet wat zijn beperkingen zijn. Je zult er van vermeld staan wat alleen aandacht al met een individu doet. Bij trainingsvormen is het belangrijk dat de aanvaller veel herhaalt. De situatie waarin hij zich bevindt moet herkenbaar worden, waardoor er in de wedstrijd geen verrassingen of blokkades ontstaan. Sterker nog, juist door die herhaling op de training zal de speler zich comfortabeler voelen in de wedstrijd. Naast échte

‘Probeer spitsen vooral niet te veel te kneden’

gesprekken gevoerd, met tal van mensen uit de voetballerij. De gebroeders De Boer, Jonk, Van Basten, Mols, en eigenlijk zeggen ze allemaal hetzelfde: spitsentraining is enorm belangrijk. Want ook al komt een spits slechts een paar keer per wedstrijd in een situatie waaruit gescoord kan worden, het moet dan wél gebeuren. Dus laat hem veel werken aan het krijgen van dat goede gevoel.’

Zakelijk

‘Sta je dan eenmaal voor die goal, ongeacht of je tijd hebt om na te denken of niet: je moet zakelijk zijn. Die bal moet er gewoon in. Punt. Bij het werken met spitsen houd ik ze dat voor. Want als die bal er niet in gaat omdat je voor een (te) mooie oplossing gaat, laat je de tegenstander in

trainers wordt de fase waarin het allemaal even wat minder gaat. Zodra resultaten tegenvallen of een spits te veel kansen mist, gaan andere spelers hun vinger opsteken. ‘Trainer, zo langzamerheid ben ik wel eens aan de beurt hè?’ Ik zie het in de Eredivisie gebeuren. Een-op-een met de keeper, de kans om de wedstrijd in het slot te gooien. En dan toch missen. Dat kan altijd een keer en is het mij ook overkomen. Maar als je echt een ‘killer’ bent en een mindset hebt die uitgaat van zakelijkheid voor het doel, gebeurt het je minder vaak.’

Aandacht

‘Het belangrijkste voor een (spitsen) trainer is dat je een band opbouwt met je speler. Dat je zijn kwaliteiten gaat herkennen en uiteraard ook

‘Veel trainers onderschatten de mate waarin situaties voor de goal getraind kunnen worden’

individuele training, kun je ook bij de linietraining het individu beïnvloeden. Denk aan momenten van loskomen, waar de speler zich moet aanbieden, et cetera. Communiceer met je spits wat je plannen zijn en laat hem zijn zegje doen. Juist door de spits erbij te betrekken, voelt het voor beiden nog beter zodra je merkt dat er progressie geboekt wordt.’

Trainingsvorm 1

1-op-1 met de nummer 9

In deze vorm komt de spits (na een kaats) als het ware achter de verdedigers (3 rode hoedjes) vandaan, neemt vervolgens zó aan dat de bal klaarligt om in één keer af te werken. Dat afwerken moet gelijk gebeuren. De trainer kan vanuit verschillende hoeken inspelen, dus ook schuin in plaats van enkel door de as (zoals in de tekening). Alle trainingsvormen starten vanuit een lopende situatie.

Aandachtspunten:

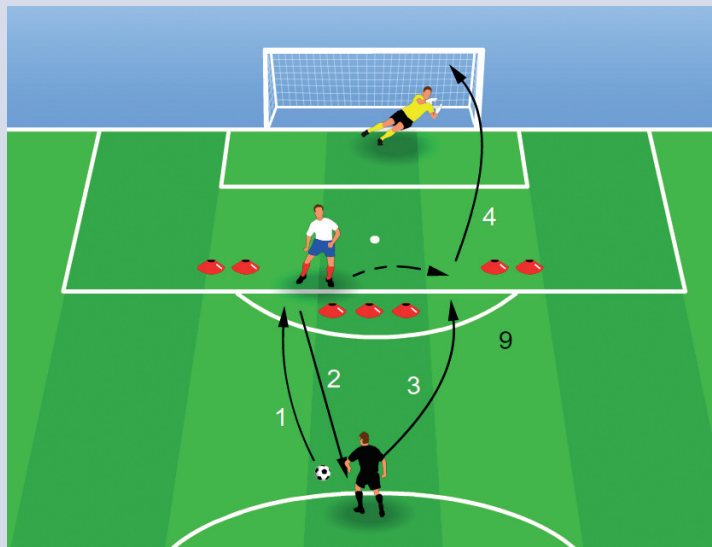
- Kort voetenwerk
- Veel balcontacten
- Veel afwerken
- Draaien
- Vertrouwd raken met de situatie

De coaching is gericht op:

- Lichaamshouding (tussen bal en doel)
- Ruimte voor jezelf creëren
- Kwaliteit in kaats en aanname
- Altijd op doel schieten

Methodiek

- Met tegenstander spelen (moeilijker)
- Hardere inspeelpass geven (moeilijker)
- Eerst 2 keer raken voordat er afgewerkt kan worden (moeilijker)
- Zonder pylonen spelen (makkelijker)
- Zonder kaats werken (makkelijker)
- Afstand tussen trainer en speler kleiner maken (makkelijker)
- 2 kanten opdraaien (makkelijker)

Trainingsvorm 2

Aanvalslinietraining (met accent op diepgang buitenspeler en ten minste 1 middenvelder)

In deze vorm gaat de bal vanuit het centrum eerst naar de zijkant, op de linkermiddenvelder. Iedereen is in beweging en de nadruk ligt, naast het uiteindelijke scoren, op het zoeken van diepte achter de laatste lijn. De spelers zorgen zelf voor variatie (zie bijvoorbeeld de keuze tussen bal 4a en 4b) en letten daarbij op elkaar.

Aandachtspunten:

- Communicatie
- Kwaliteit van de passing
- Dieptes maken tussen de linies en achter de laatste lijn
- Kantverplaatsing

De coaching is gericht op:

- Moment van vrijkomen
- Ruimtes creëren
- Keuzes maken
- Vooruit kijken
- Aansluiten

Methodiek

- Baltempo verhogen (moeilijker)
- Veld groter maken (moeilijker)
- Tegenstand inbouwen (moeilijker)
- Afstanden kleiner maken (makkelijker)
- Vooruit coachen (makkelijker)
- Eerste bal meteen vooruit laten spelen (makkelijker)

Trainingsvorm 3

Aanval over de vleugels I

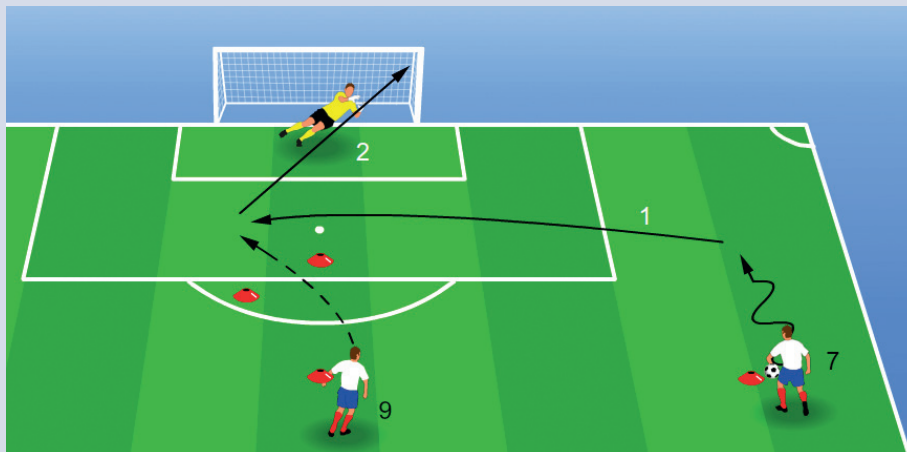
In deze vorm staat het samenspel tussen de 7 en 9 centraal. Mede afhankelijk van waar de 7 met zijn dribbel eindigt, kiest de spits positie. In deze tekening komt de vroege voorzet, die bij de tweede paal terecht kan komen. In het geval dat de 7 doorloopt naar de achterlijn, is de voorzet bij de eerste paal logischer. De keeper kan een voorzet, gegeven vanaf de achterlijn, richting de tweede paal makkelijker onderscheppen.

Aandachtspunten:

- Communicatie
- Momenten van vrijlopen
- Waar loop je vrij?
- Afspraken maken
- Koppen

De coaching is gericht op:

- Contact houden
- Coachen
- Juiste moment
- Kwaliteit houden
- Kijken

Methodiek

- Baltempo verhogen (moeilijker)
- Bal richting de tweede paal door de lucht (moeilijker)
- In één keer afronden (moeilijker)
- Poppen als verdediger neerzetten (moeilijker)
- Voorzet geven uit een stilliggende bal (makkelijker)
- Zonder keeper spelen (makkelijker)
- Nummer 9 al in het zestienmetergebied laten starten (makkelijker)

Trainingsvorm 4

Aanval over de vleugels II

Deze vorm borduurt verder op trainingsvorm 3, waarbij nu ook de 11 meedoet én er tegenstanders bij worden gezet. De loopacties van 11 en 9 worden op elkaar afgestemd, waarbij de 11 voor verwarring zorgt in het strafschopgebied door naar de eerste paal te lopen.

Aandachtspunten:

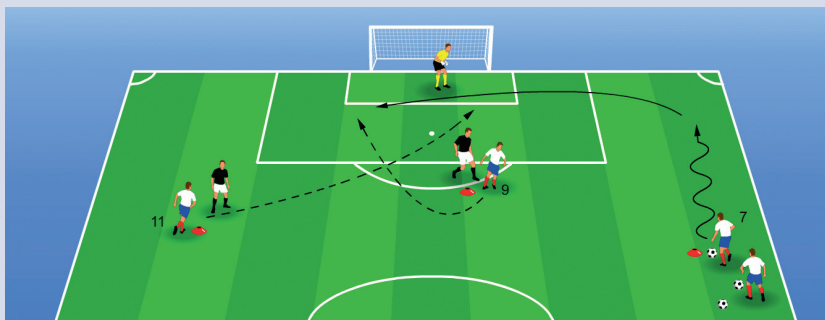
- Communicatie
- Vooractie
- Afspraken maken
- Koppen / Afwerken

De coaching is gericht op:

- Contact houden met degene die de voorzet geeft
- Juiste moment van inlopen
- Loopacties maken naar eerste en tweede paal
- Kijken naar elkaar (aanvallers)

Methodiek

- Bal richting de tweede paal door de lucht (moeilijker)
- In één keer afronden (moeilijker)
- Zonder keeper spelen (makkelijker)
- Verdedigers en keeper laten scoren op 2 kleine doeltjes
- Oefening over zowel links als rechts uit laten voeren
- Een verdediger op de middenlijn zetten die van achteren druk geeft op de 7 (moeilijker)

Sam Hendriks (Go Ahead Eagles)

Masterclass: spits

Wekelijks maakt hij zijn doelpunten voor Go Ahead Eagles, staat bovenin het topscorerslijstje van de Jupiler League én kreeg ook nog eens de Bronzen Stier voor beste speler van de eerste periode in het seizoen 2017/2018. In een tot zover teleurstellend seizoen voor de Deventenaren is Sam Hendriks (23) een lichtpuntje. De bij De Graafschap opgeleide spits nam tot dusverre ongeveer de helft van de doelpuntenproductie voor zijn rekening. Hendriks geeft De Voetbaltrainer aan de hand van diverse scenario's een inkijkje in de wereld van het strafschoopgebied.

Paspoort:

Sam Hendriks
Geboortedatum: 25 januari 1995
Geboorteplaats: Doetinchem
Clubs: VIOD, De Graafschap, Ajax, Go Ahead Eagles

ik ga doen, twijfelen ze tussen dekken of aan elkaar overgeven. Af en toe kijken ze over hun schouder, waardoor ze minder kunnen letten op de bal. Ik houd vervolgens in de gaten of een 2 of een middenvelder de bal 'vrij heeft liggen' om mij in te spelen. Precies op dat moment kom ik achter de verdedigers vandaan en loop met een boogje om één van hen heen de diepte in

(zie tekening 1). Want in de diepte, daar ligt mijn kracht. Als het goed is heb ik een voorsprongje, omdat ik op het moment van inspelen door de 2 al iets ingedraaid sta, terwijl de verdedigers nog met hun rug naar het doel staan.'

Kaatsen

'Het is overigens niet altijd zo dat ik

Scenario 1: Er wordt opgebouwd en de bal is bij de 2, op de eigen helft. Wat doe je?

Verstoppen

'Tijdens het opbouwen is het maken van contact belangrijk. Contact met je medespelers, maar ook met de tegenstander. Zodra we aan het opbouwen zijn, probeer ik me tussen of net achter de beide centrale verdedigers op te stellen en me eigenlijk wat te verstoppen. Want door net achter ze te gaan staan, kunnen ze me niet goed zien en ik merk dat verdedigers daar moeite mee hebben. Omdat ze niet precies weten waar ik zit of wat

Er wordt opgebouwd en de bal is bij de 2, op de eigen helft. Wat doe je?

2 Wanneer hun laatste lijn wat verder inzakt, is er niet altijd ruimte om diep te gaan.

3 Als een centrale verdediger doordekt op een middenvelder, kan de spits in de ruimte daarachter via een steekbal aangespeeld worden.

de diepte in ga, soms kan het niet. Dit ligt onder andere aan de manier waarop de laatste lijn van de tegen-

(zie tekening 2), waarna we verder kunnen voetballen. Het zoeken naar diepte geldt trouwens ongeacht de

'Bal is speelklaar. Precies op dát moment kom ik achter de verdedigers vandaan'

partij staat opgesteld. Staat die hoog, dus iets meer tegen de middenlijn aan zoals in tekening 1, dan kan het wél omdat de ruimte er ligt. Maar wanneer hun laatste lijn wat verder inzakt, is er niet altijd ruimte om diep te gaan. Dan kan ik ervoor kiezen om in de bal te komen en te kaatsen

formatie waarin we spelen. In 1:4:3:3 of in 1:4:4:2, dat maakt niet uit. Het verschil zit 'm in het feit dat je in 1:4:4:2 goed met de andere spits moet afstemmen wie diep gaat en wie in de bal komt. Ook kom je in 1:4:4:2 wat vaker aan de buitenkant uit, maar dat ligt mij wel. Je ziet dat de topteams

tegenwoordig meerdere systemen kunnen spelen, zowel met drie, twee of één spits. Bij De Graafschap heb ik in de jeugd wel in 1:4:4:2 gespeeld, en denk ook dat het goed is om jeugdspelers al kennis te laten maken met het spelen met twee spitsen. Je komt toch in nieuwe situaties terecht, het spel is nét even anders en daar leer je van.'

Overslaan

'Nog even terug naar het 'verstoppen' tussen de beide centrale verdedigers. Met behulp van een middenvelder die diep staat en in de bal komt, kan ik ook vrij voor de keeper worden gezet. Een centrale verdediger wil niet dat zo'n middenvelder wordt ingespeeld en kan besluiten om door te stappen op de middenvelder. In zo'n geval duik ik in de ruimte die daarachter vrijkomt (zie tekening 3) en kan ik worden aangespeeld via een steekbal. Deze situaties ontstaan soms zomaar in de wedstrijd, dus je moet daar erg scherp op zijn. Die diepe middenvelder heeft in dit geval een belangrijke rol, want het ligt voor de hand dat hij door de 2 wordt ingespeeld. Daarnaast moet je dus zelf verdedigers of middenvelders hebben die de diepte kunnen bespelen en een mannetje durven overslaan. Want dat overslaan zorgt voor dreiging. Op trainingen zou je dit in partijvormen kunnen benadrukken. Als je met buitenspel speelt, ontstaat er ook meer ruimte voor de spits. In dit geval komt de bal vanaf de 2, maar in de praktijk zijn het ook vooral middenvelders die dit soort diepteballen geven. Ongeacht of de 2 of een middenvelder de steekbal geeft, in beide gevallen kom je schuin voor de keeper uit, in een één-op-éénsituatie. En dat zijn situaties die ik op de training ook veelvuldig oefen en daardoor merk ik dat ik vertrouwen krijg, zodra ik in de wedstrijd in een soortgelijke situatie terecht kom.' (zie beelden: <https://tinyurl.com/yd63ds8g>)

Scenario 2: De bal is bij de 7, die een voorzet geeft

'In het voorbeeld dat de 7 de bal heeft ga ik als spits naar de eerste paal. De buitenspeler die op links staat kiest de tweede paal.'

Afspraken

'Door de jaren heen heb ik geleerd om gretiger te worden voor het doel. Ik leer van trainers, maar ook van andere spelers. Het dóórlopen na een schot van een medespeler, zodat de rebound misschien binnengetikt kan worden, is daar een voorbeeld van. Maar ook scherp zijn op ballen die vanaf de zijkant komen, waarbij ik bijvoorbeeld bij de tweede paal kan scoren door er een voetje tegenaan te zetten. Dergelijke situaties bepalen het verschil tussen winst en verlies, dus het is heel belangrijk dat je scherp bent. Naast het feit dat hier ook de factor geluk meespeelt, kun

je zaken ook afdwingen door goede afspraken met elkaar te maken. Als je 1:4:4:2 speelt, maak ik afspraken met

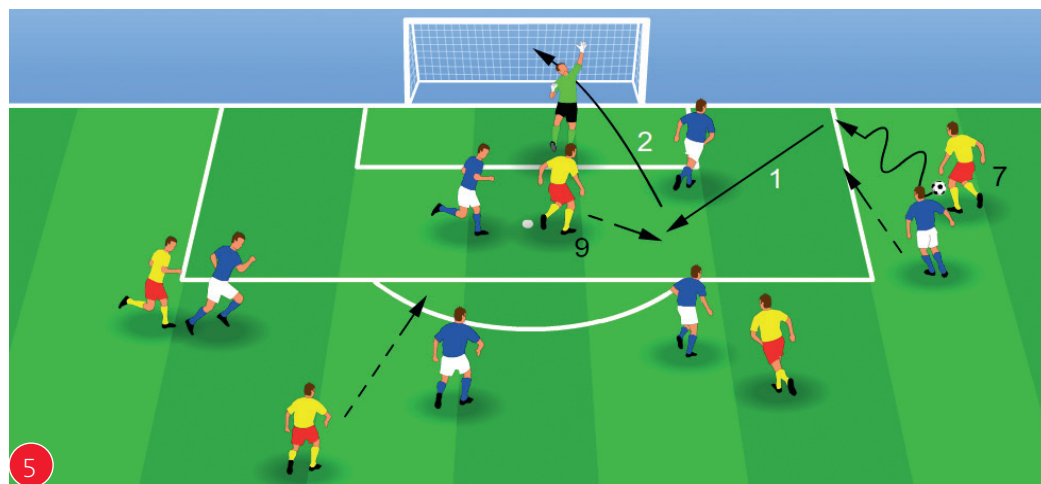
'Als de 7 de achterlijn haalt, moet hij als het kan eerst kijken waar ik sta'

de andere spits, of in 1:4:3:3 met degenen die de voorzet geeft.'

Bezetting

'In het voorbeeld dat de 7 de bal heeft

(zie tekening 4) ga ik als spits naar de eerste paal. De buitenspeler die op links staat kiest de tweede paal. De 8, hier ook wel contramiddenvelder genoemd, meldt zich ook in het strafschopgebied. We bespreken dit van tevoren en ook doordeweeks op de training. In dit geval ga ik ervan uit dat we dus met drie man sterk in het strafschopgebied zijn. In de praktijk kunnen dit er ook twee zijn of soms zelfs eentje. Zijn we met twee, ga ik niet per se naar de eerste paal maar zoek de ruimte op. En in mijn eentje ga ik doorgaans juist niet naar de eerste paal, omdat je daar dan haast niet tot scoren kunt komen vanwege de verdediger die tussen jou en het doel staat. Dat je als spits naar de eerste paal gaat, hoeft niet per se te betekenen dat je zelf wilt scoren. Je trekt een verdediger mee, waardoor er ruimte ontstaat voor een medespeler

'Als de 7 opkijkt, ziet hij dat ik bewust iets inhoud waardoor ik de teruggetrokken bal kan binnenschieten'

die achter je vrijkomt. Aan de ene kant wil je zelf scoren, maar tegelijkertijd gun je de bal ook aan een speler die er beter voor staat. Een goede bezetting voor het doel is zó belangrijk! In de eerste plaats vergroot je daarmee de kans op een goal. Maar ook al scoor je niet, dan zorgt het hebben van veel mensen in het strafschopgebied voor onrust bij de verdedigers van de tegenstander. Ze proberen ballen weg te werken en wie weet staat er rond de zestienmeter wel iemand van ons klaar om de tweede bal op te pakken en binnen te schieten.'

Scenario's

'Bij de voorzet van de 7 zijn er diverse scenario's en worden er zoals gezegd afspraken gemaakt. Als de 7 de achterlijn haalt, moet hij als het kan eerst kijken waar ik sta. Meestal volgt er een voorzet naar de eerste paal,

omdat voorzetten vanaf de achterlijn die naar de tweede paal gaan, meestal gepakt worden door de keeper. Maar als ik alleen in het strafschopgebied ben, loop ik normaal gesproken niet naar die eerste paal. De kans dat er een verdediger meeloopt en me het scoren belet is erg groot. Als de 7 opkijkt, ziet hij dat ik bewust iets inhoud waardoor ik de teruggetrokken bal kan binnenschieten.' (zie tekening 5)

Vroege voorzet

'Wat misschien nog wel vaker voorkomt, is dat de 7 een vroege voorzet geeft (zie tekening 6). En dat zijn be-

'Als de bal vrij is, moet die voorzet komen'

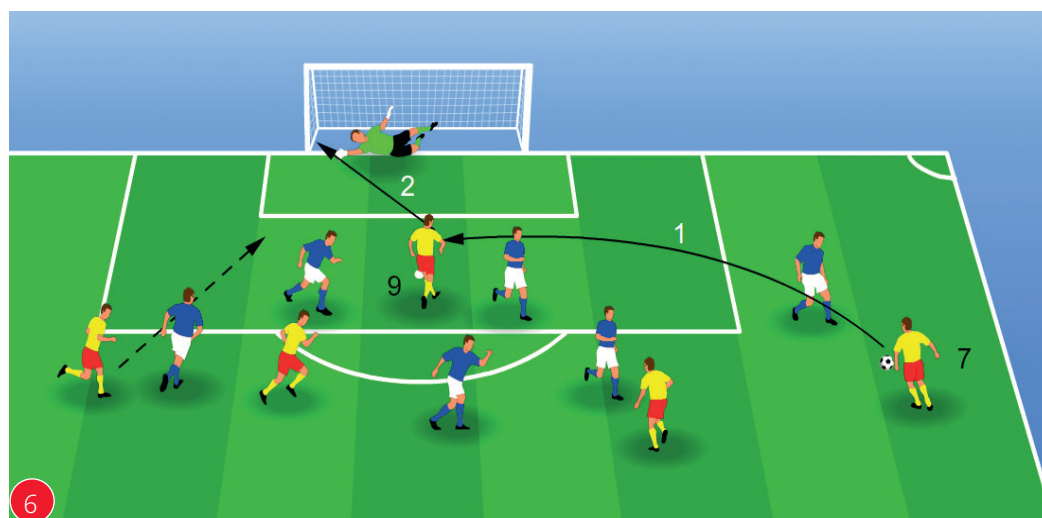
langrijke situaties waar ik al vaak uit gescoord heb. Als de bal vrij is, moet

die voorzet komen. Dat klinkt logisch, toch zie je dat veel spelers geneigd zijn om hun mannetje buitenom uit te spelen en de achterlijn willen halen. Maar dat is vaak helemaal niet nodig. Die vroege voorzet, gegeven vanaf zo'n positie, is juist enorm gevaarlijk. Mits 'ie maar tussen de verdediger en de keeper in gegeven

wordt en dat 'ie hard is, zodat ook iemand bij de tweede paal de bal nog binnen kan tikken. De 7 zou zo'n bal in principe blind kunnen geven.'

Aanvoelen

'In het geval van een vroege voorzet, ligt het er ook een beetje aan hoe de verdedigers in het strafschopgebied

Een vroege voorzet moet gegeven worden als de bal vrij is.

'Als je geluk hebt, en als de 7 het ziet, geeft 'ie de bal niet tussen de laatste lijn en de keeper maar legt hij de bal in één keer op je af en kun je zo afwerken.'

staan opgesteld. Want het komt voor dat ze me juist niet kort dekken. Dat doen ze bewust, omdat ze bang zijn dat ik achter ze opduik (zie het geel gearceerde gebied in tekening 7). Als je geluk hebt, en als de 7 het ziet, geeft 'ie de bal niet tussen de laatste lijn en de keeper maar legt hij de bal in één keer op je af en kun je zo afwerken (zie tekening 7). Als spits probeer je een inschatting te maken waar de bal gaat komen. Aan de ene kant leer je dat aanvoelen, maar ook door er veel op te trainen kun je beter worden. Bijvoorbeeld in afwerkvormen, waarbij je ballen vanaf de zijkant afwerkt, met of zonder verdediger erbij.'

Scenario 3: Je komt in het strafschopgebied in een één op één situatie met de keeper. Hoe handel je?

Binnenkant

'In situaties waarin ik, bijvoorbeeld na een steekbal, één-op-één met de keeper kom kijk ik even kort op waar de keeper staat. Vervolgens druk ik heel snel af, zodat de keeper niet veel tijd heeft om te beslissen. Net als Bergkamp, probeer ik vooral met de binnenkant af te werken om te zorgen dat die bal in elk geval tussen de palen belandt. Tuurlijk, er zijn uitzonde-

ringen. Bijvoorbeeld als de bal ineens stil voor je voeten valt in de zestien

te herhalen kweek je vertrouwen en word je beter.'

'Ik probeer vooral met binnenkant voet af te werken'

en je vanaf een meter of twaalf kunt uithalen. Als die bal hard ingeschoten wordt, gaat 'ie er vaak toch in, ook al mik je minder nauwkeurig.'

Rustiger

'Net als met de buitenspeler, praat ik over het afwerken in een één-op-éénsituatie met onze keepers. Wat vinden zij moeilijk? Daar leer ik weer van. Dat afwerken met de binnenkant, in situaties één-op-één, is trainbaar. Ik heb gemerkt dat ik dankzij veel oefenen rustiger ben geworden. Eigenlijk zou je veel van deze tekeningen ook als een oefenvorm kunnen beschouwen. Misschien moet de trainer er een paar spelers afhalen, maar het nabootsen van wedstrijdsituaties, daar gaat het om bij spitsentraining. Het schuin op de keeper uitkomen zoals bij scenario 1 beschreven is. Of die voorzetjes vanaf de zijkant uit scenario 2. Want met name door veel

DVD

'Toen ik nog een stuk jonger was, adviseerde een jeugdtrainer bij De Graafschap me ooit eens om beelden van Dennis Bergkamp te bekijken en hij gaf me een DVD. Mij viel toen al op dat van de honderd doelpunten, Bergkamp er bij wijze van spreken 99 met de binnenkant van zijn voet maakt. Door bij andere spitsen af te kijken heb ik veel geleerd. Naast Bergkamp ook van Torres in zijn goede jaren, of Lewandowski en Huntelaar. Hoe Huntelaar loopacties maakt rond of in het strafschopgebied, daar kan elke spits van leren. Wat ik bij hen zie, probeer ik eerst zelf bewust toe te passen, waarna ik het na verloop van tijd als het ware ook onbewust ga doen.'

Boek van Ruud Kaiser

Verantwoordelijkheden in het groepsproces

De wereld verhardt, hoort men vaak. In de sportwereld misschien nog wel meer dan in onze maatschappij. Schreeuwende ouders langs de lijn, jeugdtrainers die ondanks slecht gedrag een speler niet wisselen, bang om de wedstrijd te verliezen. Hoe kan je in de sport met behoud van normen en waarden goede prestaties leveren? We lazen het boek van Ruud Kaiser en publiceren een hoofdstuk dat ingaat op de manier waarop de trainer met een vedette in spe omgaat.

Met Oranje onder 16 verzamelden we ons op Schiphol: achttien spelers, zeven begeleiders en daarnaast een buslading wedstrijd- en trainingsmaterialen plus medische hulpgoederen. Alles moest op de band gezet worden om uiteindelijk in Engeland terecht te komen, waar we een toernooi gingen spelen.

Bij zo'n eerste bijeenkomst kun je al zien welke spelers het initiatief nemen om al deze spullen op de band te zetten en welke spelers zich een beetje verschuilen.

Na de landing op Heathrow was het opnieuw sjouwen geblazen voor de spelers. Eerst de trolleys halen, dan alle spullen van de band nemen, tellen of alles er is en vervolgens naar de bus, alles weer inladen en bij aankomst bij het hotel alles weer uitladen om alle materialen naar de desbetreffende kamers te brengen. Ja, zo'n reis-dag was best wel vermoeiend.

Attentiepunt gesignaleerd

Onze eerste interland was tegen Engeland en verliep erg goed. We speelden in een mooi stadion dat goed gevuld was met zo'n 6.000 toeschouwers. Voor het eerst in hun jonge carrière

speelden de jongens voor zoveel publiek.

In de eerste helft kwamen we op voor-sprong. Een prachtige pass bereikte onze spits Ryan en die kon met een mooie lob de 0-1 scoren. Ryan ging helemaal uit zijn dak en bij het juichen maakte hij ook nog een geweldige flik-flak. Helaas konden we de voorsprong niet vasthouden, maar met de 1-1 uitslag waren we wel tevreden.

Elke avond hield ik met mijn staf onder het genot van een drankje een evaluatie. Op deze avond attendeerde de teammanager mij op het feit dat één van de spelers, Ryan, nooit hielp bij het dragen van de materialen. Attentiepunt dus. Bij de eerstvolgende training zou ik daar speciaal op letten. Voor het vertrek naar het trainingscomplex hield ik Ryan in de gaten. Ik zag dat hij, zonder te helpen met de materialen, rechtstreeks de bus instapte, achterin ging zitten, de oortjes van zijn iPod indeed en zijn ogen sloot.

Na de training hield ik hem opnieuw in de gaten. Onze touringcar stopte voor het hotel en iedereen stapte uit, behalve Ryan, die bleef rustig achterin de bus zitten. De aanvoerder was met

enkele spelers al druk bezig om alles uit te laden. Op het moment dat iedereen wat naar binnen droeg, kwam Ryan in beweging. Op zijn dooie akkertje kwam hij de bus uit, pakte zijn tas - de enige tas die er nog stond - en slenterde het hotel binnen.

De volgende ochtend had ik na het ontbijt een mededeling voor de groep: 'Mannen, vanaf vandaag gaan we een materiaaldienst invoeren; Ryan, Tim en Gees zijn vandaag aan de beurt.'

Even later zag ik Ryan een zware tas oppakken. Die werd vervolgens weer neergezet en met de lichte waterzak met de beroemde 'wonderspons' wandelde hij in de richting van de gereedstaande spelersbus. Ik zag het met grote verbazing aan en moest er ook wel om lachen. De slimme rakker. De volgende morgen werden er door mij weer drie jongens aangewezen voor de materiaaldienst. Ryan, Sjors en Dion waren nu aan de beurt. Ook de derde dag was Ryan weer aan de beurt. Ryan had nu als enige continu materiaaldienst gehad, maar er was van zijn kant geen enkele reactie te bespeuren. Ik had op zijn minst de reactie 'alweer trainer?' verwacht. Maar nee hoor, helemaal niets. Het werd

Foto: Pro Shots

tijd voor een persoonlijk gesprekje. 'Zeg Ryan, je hebt nu drie dagen achter elkaar materiaaldienst gehad, weet je wel waarom?'

'Maar of ik tot hem doordrong? Dat gevoel had ik niet'

Ryan keek mij een beetje verwonderd aan en na een kleine stilte antwoordde hij: 'Nee, geen idee trainer.'
'Nou Ryan, omdat je te lui bent om je

oogleden te bewegen', was mijn eerste reactie. 'Het is ons opgevallen dat je nooit meehelpt als er gesjouwd moet worden met materialen. Het is de

bedoeling in een team dat we elkaar altijd helpen. Als jij verwacht dat je medespelers jou gaan helpen om veel doelpunten te maken, dan zal je ook

iets voor hen over moeten hebben. Of denk je dat je het wel alleen af kunt in het veld?' Hij keek me alleen maar aan en knikte braaf. Maar of ik tot hem doordrong? Dat gevoel had ik niet.

Evaluatie na elke interland

Na een interland maakte ik altijd van elke speler een individueel verslag. Daarin werden de technische, tactische en mentale zaken geanalyseerd. Deze rapportage stuurde ik naar de Hoofden Opleidingen van de clubs en naar de spelers zelf. In het evaluatieformulier van Ryan plaatste ik naast lovende kritieken betreffende het voetbalgedeelte een opmerking over zijn wat lakse houding in de groep. Ik vond dat de vijftienjarige Ryan nog veel moest leren betreffende verantwoordelijkheden in en rondom het groepsgebeuren. Oog hebben voor zijn medespelers, weten wat er leeft in de groep, elkaar helpen daar waar nodig is. Als hem dat zou lukken zou Ryan zich ontwikkelen tot een betere teamspeler, wat zou leiden tot een betere teamsfeer en dito prestatie. En daar vaart iedereen wel bij, dacht ik zo.

Prikkelen

Die lakse houding moest veranderen, ik wilde Ryan prikkelen en dat zou ik gaan doen bij de volgende interland. Ik besloot Ryan wissel te zetten met de intentie hem niet in te laten vallen, ook al was het een van mijn betere spelers.

Het was half december en het was behoorlijk koud langs de lijn. De wisselers hadden dikke 'coachjassen' aan en ook de handschoenen en mutsen ontbraken niet. Met een 1-0 voorsprong zochten we in de rust de kleedkamer op. De eerste wissels werden doorgevoerd.

Tien minuten in de tweede helft liet ik twee spelers warm lopen. Nu zat Ryan nog alleen in de dug-out en hij verborg zijn gezicht steeds dieper in zijn dikke winterjas. Met een muts op en zijn neus in de kraag van zijn jas kon ik nog net twee donkerbruine ogen zien. Hij had het zichtbaar koud

en niet echt naar zijn zin.

‘Zal ik hem toch maar even mee laten doen?’, schoot het door mijn hoofd. Ik vond het best wel sneu toen ik hem daar in zijn eentje zag zitten. Ik besloot om me aan het oorspronkelijke plan te houden. Ryan kwam er als enige niet in.

Na de wedstrijd hield ik in de kleedkamer een korte evaluatie. Hierna gaven alle spelers mij een hand en zo vertrok iedereen weer naar huis. Ik had geen enkele negatieve reactie bij Ryan bespeurd. Maakte hij zich absoluut niet druk of bleef hij beleefd terwijl hij inwendig kookte?

Mag ik u even spreken, meneer Kaiser?

Enkele weken later stond ik op Schiphol het team op te wachten voor onze reis naar Turkije waar we het volgende toernooi gingen spelen. Met kwieke

JVC Cuijk. Won met Nederland onder 17 de zilveren medaille op het EK en de bronzen medaille op het WK te Peru in 2005.

op zijn kop, thuis is het precies hetzelfde.’ Ik was blij met de reactie van Ryans moeder. Maar het belangrijkste moest nog komen. Hoe zou Ryan zelf reageren? Hoe zou zijn houding nu zijn?

Bij de landing in Izmir kwam het eer-

Ruud Kaiser (1960) debuteerde op zijn zeventiende bij Ajax. Hij speelde vervolgens bij diverse clubs in Nederland, België, Engeland en Frankrijk. Als trainer was hij werkzaam bij Top Oss, RBC, KNVB, Chelsea, Dynamo Dresden, Magdeburg en FC Den Bosch. Hij werkte als Technisch Manager bij Lierse SK. Momenteel is hij trainer van

wonnen, het winnende doelpunt werd na een fantastische voorzet van Tim Vincken gescoord door, jawel, Ryan.

De juiste ingrediënten

De volgende morgen liep ik naar de hotellobby en ik hoorde dat er op de piano werd gespeeld. Een swingend boogiewoogie-nummer klonk door de hal. Rondom de piano zag ik een aantal dansende spelers: ‘Hé, dat zijn onze jongens, wat is dat nu? Maar wie kan er zo goed piano spelen?’ Ik kwam dichterbij en tussen de dansende spelers door zag ik achter de piano het vrolijke hoofd van Ryan.

Nul minuten, veel talent, doorzettingsvermogen én verstandige ouders bleken de juiste ingrediënten te zijn om als profvoetballer te slagen. Zoals u vast wel weet is het meer dan goed gekomen met Ryan Babel. ⚽

‘Mijn man en ik vonden het heel goed van u dat u hem zo heeft aangepakt om hem wat discipline bij te brengen’

pas kwam er een gedistingeerde vrouw op mij afgelopen. Het was de moeder van Ryan.

‘Mijnheer Kaiser, mag ik even met u spreken?’, klonk het beleefd en rustig. ‘Natuurlijk’, en ik zette me schrap voor datgene wat ging komen.

‘Mijn man en ik vonden het heel goed van u dat u hem zo heeft aangepakt om hem wat discipline bij te brengen. Thuis moeten we hem ook altijd achter zijn vodden aanzitten.’

Wat bleek? Na die wedstrijd tegen Noorwegen was hij verontwaardigd de kantine binnengestormd met de reactie: ‘Mam, nul minuten! Dat heb ik nog nooit meegemaakt!’

Waarop de moeder van Ryan het koele antwoord gaf: ‘Dat zal je dan wel verdiend hebben, moet je maar beter je best doen.’ Mijn opmerkingen in zijn evaluatierapport werden door zijn ouders zeer gewaardeerd. ‘De spijker

ste antwoord. Ryan nam het initiatief en organiseerde enkele trolleys. Onze eerste wedstrijd in het toernooi was tegen Egypte. Ryan startte in de basis en hij liep werkelijk de pollen uit de grond. De wedstrijd werd met 1-0 ge-

Dit artikel betreft een hoofdstuk uit het boek van Ruud Kaiser, met de titel ‘Normen, waarden en medailles. Mijn voetbalverhaal’. Dit boek geeft, naast het voetbalverhaal van oud-speler en trainer Ruud Kaiser, handvatten voor jeugdtrainers en jeugdleiders hoe met jeugdsporters om te gaan en ze met gestructureerde discipline de juiste richting in te sturen. Het boek kost €19,50 en is te verkrijgen via www.Boekscout.nl.

De Verlenging

Opeens laaide de discussie hoog op. Zomaar tijdens een overleg van een aantal trainers en opleiders binnen de amateurclub van een van onze redactieleden. Kort daarvoor had een Onder 12-team van de club geoefend tegen PSV en met een monstrueuze score (15-2 waarschijnlijk, maar men was de tel ergens kwijtgeraakt) verloren. Een schande? Natuurlijk niet. Daarover was iedereen het snel eens. Het ging er meer om hoe er gespeeld was. Het team had de hele wedstrijd geprobeerd via de verdedigers op te bouwen en was doorlopend de bal snel kwijt geraakt. Zij die de wedstrijd gezien hadden, gaven aan dat de eindstand dan ook slechts een magere afspiegeling was geweest van het daadwerkelijke aantal kansen dat PSV op deze manier had gekregen: 25-2 was logischer geweest.

Het Hoofd Opleidingen van de club gaf aan dat hij de keuze van de trainers van Onder 12 prima had gevonden. Goed, het was dan een forse nederlaag geworden, maar het team had zich toch maar mooi aan de speelwijze gehouden die de club graag ziet. De vruchten zouden later wel geplukt worden. Een andere deelnemer aan de vergadering had een andere opinie: het team had er, in ieder geval een aantal keren, voor kunnen kiezen om de keeper ver te laten uitschieten. Daarmee was de druk op het eigen doel afgenomen. En wellicht had PSV er dan voor gekozen wat meer spelers naar achteren te halen om zodoende dáár de bal te kunnen veroveren. Met als gevolg dat het eigen team daarna iets eenvoudiger had kunnen opbouwen van achteruit.

Het element 'leren' kwam aan de orde. Het HJO vond dat de spelers door te blijven proberen het wel zouden leren. Het tegengestelde was: zouden ze deze dag wellicht meer geleerd hebben indien hun trainers de opdracht hadden gegeven het (ook) op een andere manier te proberen? Is opbouwen van achteruit een doel op zich, of een mogelijk middel om bij de goal van de tegenstander te komen? Kan een verre uittrap ook een van die middelen zijn, en moeten voetballers al jong leren dat er meerdere wegen naar Rome leiden?

De vergadering kende nog een achttal besprekpunten, maar die kwamen vervolgens niet meer aan de orde: het middernachtelijk uur naderde. De visie op opleiden en hoe we 'moeten' voetballen is nu eenmaal heel interessant. In een aantal opzichten is er beweging te ontdekken in het Nederlandse voetbal. Leest u bijvoorbeeld het artikel vanaf pagina 24 in deze editie over formaties. We houden niet meer zo strak vast aan het voorheen zo onaantastbare 1:4:3:3. De in ons hoofdartikel opgevoerde Fons

Groenendijk die met ADO zeer succesvol is, geeft het ook aan: 'De tegenstander moet niet precies kunnen inschatten waarop hij moet rekenen. We moeten verschillende speelwijzes beheersen.'

Foto: Pro Shots

Het is het kruispunt waarop we met het Nederlandse voetbal staan. Blijven we dogmatisch te werk gaan ('het moet op onze manier en anders maar niet') of worden we meer pragmatisch ('we kijken in de wedstrijd wat werkt en passen dat toe')? En wanneer beginnen we daarmee? Bij de hierboven aangehaalde amateurclub zijn ze er nog niet helemaal uit. Een vervolg op de vergadering is inmiddels wel gepland.

Colofon

Uitgever:
Eisma Businessmedia bv
Celsiusweg 41
8912 AM Leeuwarden
Telefoon: 088-2944800 | Fax: 088-2944810
E-mail: businessmedia@eisma.nl

Directie:
Egbert van Hes, algemeen directeur

Uitgever:
Peter Feenstra

Hoofredactie:
Paul Geerars (hoofredacteur)
Telefoon: 06-51904854
E-mail: p.geerars@eisma.nl

Tjeu Seeverens (adjunct-hoofredacteur)
Telefoon: 06-23941973
E-mail: tjeu.seeverens@ziggo.nl

Eindredacteur:
Ruud Doevendans
Telefoon: 06-29054444
E-mail: info@ruuddoevendans.nl

Adviseur:
Henny Kormelink
Telefoon: 06-50686964 | E-mail: devoetbaltrainer@wx.nl

Redacteuren die aan deze editie meewerkten:
Gino van den Broecke, Yves Brokken, Marco van der Heide, Patrick Posthuma, Gerjos Weelink

Aan dit nummer werkten verder mee:
Christiaan Akse, Bas van Baar, Byron Bakker, Marijn Beuker, Dennis van Beukering, Jos Bolt, Vosse de Boode, Fons Groenendijk, Maurice Hagebeuk, Dirk Heesen, Sam Hendriks, Peter Hyballa, Teun Jacobs, Ruud Kaiser, Jeroen Koekoek, Eddy Kuik, Wouter Kuperus, Art Langelier, Adrie Poldervaart, Iddo Rosscher, Laureano Ruiz, Gerald Sibon, Wytse Walinga, Steven Wingen

Foto's:
Silvia Jager, KNVB Media, André Kruiswijk, Pro Shots

Redactie-adres:
De Voetbaltrainer, Celsiusweg 41, 8912 AM Leeuwarden

Lay-out en productiebegeleiding:
ZeeDesign, Postbus 13 - 8748 ZL Witmarsum
Telefoon: 0517-531672 | E-mail: info@zeedesign.nl

Druk:
Veldhuis Media, Raalte

Boekbestellingen:
Jolanda Bloem
Telefoon: 088-2944865 | E-mail: j.bloem@eisma.nl

Abonnementen voor Nederland en België:
Nieuwe opgaven, adreswijzigingen en correspondentie over abonnementen:
Abonneservice Eisma Businessmedia
Daalakkers 2-72, 5641 JA Eindhoven
Telefoon: +31 088-2266648 | E-mail: abonnement@eisma.nl

Abonnementsprijs:
De Voetbaltrainer verschijnt 8 keer per jaar. De abonnementsprijs voor De VoetbalTrainer per 1 juli 2017 is vastgesteld op € 115,- incl. 6% btw en is bij vooruitbetaling verschuldigd. Een abonnement in combinatie met de mediatheek kost € 152,50. Een los abonnement op de mediatheek kost € 57,50. Een abonnement op het vakblad in combinatie met de TrainingsPlanner kost € 165,-. Een los abonnement op de TrainingsPlanner kost € 75,-. Andere landen op aanvraag. Abonnementen kunnen ieder moment ingaan. Opzegging dient schriftelijk en minimaal een maand voor het einde van de abonnementsperiode te geschieden.

Marketing:
Heleen Rodenhuis
Telefoon: 088-2944863 | E-mail: h.rodenhuis@eisma.nl

Advertentieverkoop:
Michel Lases, Accountmanager
06-82813717, 088-2944876
m.lases@eisma.nl

Traffic, ZeeDesign
Telefoon: 0517-531672 | Fax: 0517-531810
E-mail: voetbaltrainer@zeedesign.nl

Bankrelatie:
Rabobank Leeuwarden-Noordwest Friesland
IBAN: NL64RABO0335434991
BIC: RABONL2U
ISSN 1382-7065

© 2018 Eisma Businessmedia bv, Leeuwarden
Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Uitgever en auteurs verklaren dat dit blad op zorgvuldige wijze en naar beste weten is samengesteld, evenwel kunnen uitgever en auteurs voor geen enkele wijze instaan voor de juistheid en/of volledigheid van de informatie. Uitgever en auteurs aanvaarden dan ook geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie. Gebruikers van dit blad wordt met nadruk aangeraden deze informatie niet geïsoleerd te gebruiken, maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren. Leveringsvoorwaarden: zie www.eismamediagroep.nl

Handig! Als abonnee kun je alle online edities van Voetbaltalent (KNVB-katern) gratis downloaden.

Download via voetbaltrainer.nl/trainersshop

De **Voetbal**Trainer

devoetbaltrainer.nl

Handig! Als abonnee kun je alle online edities van De Jeugdvoetbaltrainer gratis downloaden!

Download via voetbaltrainer.nl/trainersshop

De **Voetbal**Trainer

devoetbaltrainer.nl

Hét vakblad voor trainers met ambitie

Jaarabonnement:
8 x blad op de
mat voor € 115

Nu met
Flipover
veldenblok
cadeau

De VoetbalTrainer

devoetbaltrainer.nl/abonneren

DE VOETBALTRAINER, HÉT VAK

Vakblad De Voetbaltrainer

Al 35 jaar hét vakblad voor voetbaltrainers.

Verschijnt acht keer per jaar op de mat.

Abonnement € 115 p.j.

Inclusief gratis abonnement op CoachVak,
het digitale kennisplatform van De Voetbaltrainer.

De TrainingsPlanner

Online trainingsplanner
met 1475+ oefenvormen

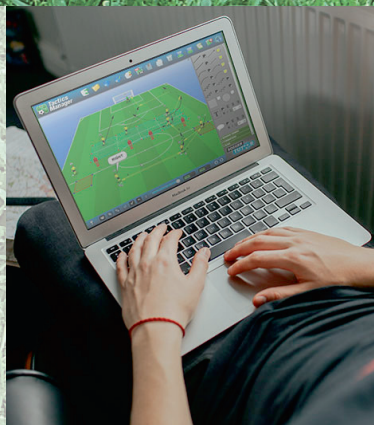
en trainingen. Kies voor een
individueel trainersabonnement of
een clubabonnement. Vanaf € 50 p.j.

Tactics Manager

Teken je eigen
opstellingen! Ideaal
tekenprogramma
voor trainers.

Eenmalig € 79,50

De Mediatheek

Online database
met wedstrijdvi-
deo's en interviews
Online database.
Vanaf € 37,50 p.j.

De VoetbalTrainer

PORTAAL VOOR EN DOOR TRAINERS

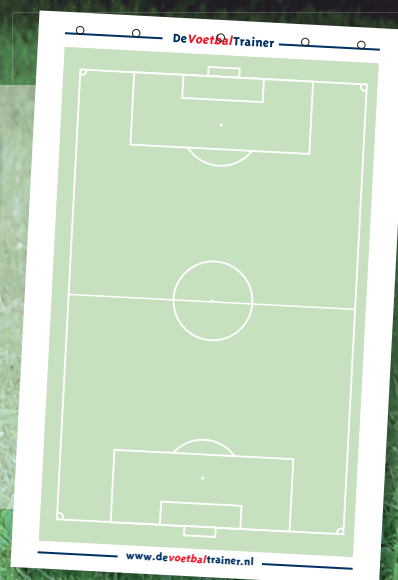
Nieuw! CoachVak app

Online kennisplatform voor alle (jeugd-) trainers. Gratis voor abonnees van het vakblad of voor € 4 per maand. CoachVak voor pupillentrainers € 2 per maand.

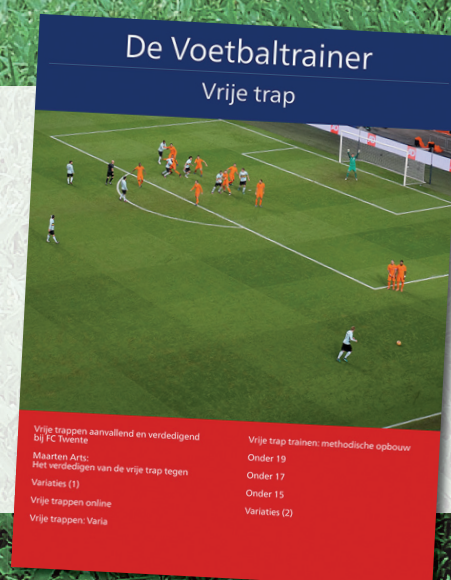
Trainersmaterialen

Van coachboekjes tot trainersmappen. Verkrijgbaar in onze TrainersShop. Vanaf € 5,95

eBooks

Van pupillenvoetbal tot voorbereidingsperiode senioren. Keuze uit ruim 50 eBooks. Vanaf € 2,50 per eBook.

www.voetbaltrainer.nl

COACHES BETAALD VOETBAL

INTEGER

DESKUNDIG

PROFESSIONEEL

“Passie voor voetbal”

“Coaches Betaald Voetbal is de vakvereniging van gediplomeerde trainer/coaches, werkzaam in het Nederlandse Betaald Voetbal alsmede voor leden werkzaam in het buitenland. In het aansturen en uitvoeren van ons voetbalbeleid laten we ons leiden door Nederlandse deugden: een goede infrastructuur, een cultuur van overleg, kennis van de internationale voetbalwereld, een groot netwerk, ons idee over opleiden, ontwikkelen en presteren.”

CBV – visie

Coaches Betaald Voetbal is een goed belangenbehartiger van en voor haar leden. Ze manifesteert zich als een vaste en betrouwbare waarde in het Betaald Voetbal. Ze is volwaardig gesprekspartner van de KNVB, clubs en andere belangenorganisaties. Ze biedt zich aan als adviesorgaan en kenniscentrum voor overheid, business partners en overig bedrijfsleven. In onze visie is prioriteit gegeven aan kwaliteit en professionaliteit in opleiden, ontwikkelen, gedrag en presteren.

CBV – missie

De CBV is de cultuurdraager van het Nederlands voetbal en de bewaker van de Hollandse school. De CBV en haar leden kenmerken zich door een extreme

passie voor voetbal. Deze passie voor voetbal komt binnen en buiten de lijnen tot uiting en willen we graag delen. Coaches Betaald Voetbal neemt ook op sociaal maatschappelijk gebied haar verantwoordelijkheid en zet haar kennis en ervaring in voor mens en samenleving.

Onze vaste kerntaken:

1. Het verbeteren van de kwaliteit van het voetbal in zijn algemeenheid en van het betaald voetbal in het bijzonder;
2. Het verder ontwikkelen en professionaliseren van het vak van trainer/coach met alle te onderscheiden disciplines en voetbaltechnische functies;
3. Het bewaken en waar mogelijk verbeteren van het imago van Betaald Voetbal in zijn algemeenheid en de trainer/coach in het bijzonder;
4. Het optimaal behartigen en bewaken van de belangen van de leden.

Coaches Betaald Voetbal als belangenvereniging

De CBV is een stabiele en sterke organisatie en telt meer dan 540 leden. Zij heeft aanzien en een groot draagvlak in het betaald voetbal. In het buitenland

Coaches
Betaald
Voetbal

CULTUURDRAGERS VAN
De Hollandse School

wordt de CBV gezien als het voorbeeld van een goed georganiseerde belangenvereniging voor de professionele trainer/coach. Het is een gezamenlijke taak om deze status te handhaven en daar waar mogelijk te verbeteren. Het consequent naleven van statuten, huishoudelijk reglement en van de afgesproken gedragscode en erecode is daarbij van het grootste belang. Daarnaast staat de CBV voor Sportiviteit en Respect. Met in het achterhoofd de gedachte dat voetbal voor iedereen is en van iedereen, wil de CBV een vereniging zijn met oog voor (mede-) mens en maatschappij. Coaches Betaald Voetbal is Meer dan Voetbal.

CBV

Postbus 1 8000 AA Zwolle
Bezoekadres: Hogeland 10
8024 AZ Zwolle
Telefoon: 088 850 8610
E-mail: info@coachesbv.nl
Website: www.coachesbv.nl

Onze partners

JOUW DRUKWERK. ONZE ZORG.
Q-PROMOTIONS.NL

Landstede

DeVoetbalTrainer

BILDERBERG

**SPORT
ACCOUNTANT**

TEAMSPORTBEDARF.NL

GAME ON

SoFly
ZONVAKANTIES

BASIC-FIT

**SEACON
LOGISTICS**